

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétlőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratok nem adának vissza.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolvas szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadófelügyelő: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilvánt. sorozatát 50 kr. Többesrész hirdetésre külön engedély
---	---	---	---	---

Stomfa — Győr.

(b. f.) Stomfa nem sokban különbözik Nyitrától. Nyitrán Tarnóczy doronggal ment neki a néppártnak és durván rárivallt: »Éltedeti vagy szavazatodat!« Stomfán Bartal Aurél és tiszteleltre méltó kollégái másként eselekedtek — ugyanazt. Szalonkában, keztyüs kézzel és jó vastag gigerli bottal, tehát modernebb külsővel lépdelték a néppárt elé és édes-kés ábrázattal, mosolyogva susogták, mint jól nevelt uri emberekhez illik: »Tisztelt néppárt, kegyeskedjék kisebbségben maradni, mert ha nem, úgy legnagyobb sajnálatunkra kénytelenek leszünk magácskát egy kissé agyonütönni.«

És úgy lőn, a miként beszéltek Bartal Aurél és tiszteleltre méltó kollégái: Rosznyáki Kornél, Zsigárdi Gyula, Sziebenliszt Géza választási elnökök és alelnökök, Szalavszky főispán és Klempa alispán, akik tudvalevőleg derék becsületes emberek.

Tegnap este hirdette ki Bartal ur a tegnapelőtt reggel megkezdett »választás« eredményét: Latkóczy Imre államtitkár 864 szavazattal Otcoska Károly 551 szavazata ellenében, tehát 213 szótöbbséggel »győzött«.

Igazán győzött? Lássuk csak, kicsoda is győzött Stomfán?

Győzött Tarnóczy nyitrai, Bánffy báró dobokai és Perczel Dezső nógrádi szelleme. Győzött az a liberális szellem, a mely feladatául kitzúta a törvények, a becsület, a tisztesség hidegvérű lesaktolását. Győzött a legmodernebb, a legliberálisabb zsarnokság, győzött a zsidóság által közéletünkbe ojtott azon felfogás, mely szerint a nép százazrei csak a terhek, az adók elviselésénél numerálnak, de a jogok gyakorlatában semmibe se vették, buta Stimmviehnek tekintettek, a melyet pálinkával, gulyással és szuronyokkal, no meg egy kis ijeszgetéssel kell hajtani a »legszebb alkotmányos jog s z a b d gyakorlatására.

Szabad gyakorlására?

Oh, minő ironia! Minő arculcsa-

pása a haza összes polgárainak egyaránt biztosított jognak!

Nem pirul-e Latkóczy Imre, valahányszor eszébe jut nyitrai és most stomfai győzelme?

Van-e még annyi becsületérzés Perczel Dezsőben, hogy a szegény pirja szálljon arcába, valahányszor önkéntelenül is eszébe jut, minő választásokat csinált, a mióta a belügyminiszterium élén áll? Nemcsak Bartal és kollégái bünszerzői azon gyilkos merényletnek, a mely legujabban Stomfán ejtetett az alkotmányon, a *néppogokon*, hanem Perczel Dezső lelkén is szárad Latkóczy mandátumának gyalázata. Otcoska Károly már a mult hét végén konkrét példákkal bizonyította be a belügyminiszternek, hogy a liberális párt Stomfán mily cudar módon sérti meg az 1874. XXXIII. tc. 104. §-át. Teit-e Perczel csak valamicskét is, hogy a törvény tiszteletben tartassék, hogy a pártok szabadon készülhessenek a választásra? Nem tett semmit. Pozsony-megye tisztikarának legfőbbjei Szalavszky főispán személyes vezérlete alatt még a választás napján is nyíltan korteskedtek Latkóczy mellett s a középületekre mindvégig maradtak kitzúva a Latkóczy-párt zászlói. Vajjon minő jutalomban részesülne ily szembeszökő, ily flagrans törvénysértésért bármely külföldi államban a belügyminiszter? Magyarországon egy hajszála sem görbül meg, a parlament pedig hallgatag tűri ezt, mert hiszen a néppártól van szó, a mai Vaillantra érdemes parlamentben ülő összes pártok által vogelfreinek deklarált néppártól! . . .

Bartal Aurél nem különb legény sem Perczelnél, sem Tarnóczynál, sem Sulyovszkynál, sőt még tullicitált ezen két utóbbi uri emberen. Nyitrán még a városban tanyázhatott a néppárt, Stomfán már be sem eresztették a városba, azon infernalis cinizmussal kicszelt alávaló rágalom alapján, hogy a néppárt fel akarja gyújtani a várost. Nyitrán úgy a hogy ellehetett látni a néppártiakat kenyérral és vizzel, Stomfán azt sem engedték meg a — törvény őrei.

Csáktornyán 2492 polgár szava-

zott reggeli 9 órától kezdve s már este 8 órákor vége volt a választásnak. Az első nyitrai választás március 20-án reggel kezdődött és másnap reggel 6 órákor ért véget. Leszavazott összesen 1231 szavazó. A második nyitrai választáson április 24. reggel 9 órától április 25. reggel 8 óráig 1770 polgár szavazott. Stomfán csak 1415 polgár szavazott s a választás mégis eltartott dec. 5. reggel 9 órától dec. 6. este háromnegyed 7-ig, tehát csaknem 34 óráig.

Miért kellett a választást ily példátlanul hosszú időre nyújtani, holott e sorok írója tapasztalatból tudja, hogy az ország egyik legnagyobb kerületében, a félértplomóban 1887-ben 12 óra lefolyása alatt három bizottság előtt 4000-nél több szavazó kényelmesen leszavazott? Bartal Aurél úgy okoskodott, hogy a Nyitrán praktizált nyers hatalommal ezuttal nem ér cél. A zuhogó, hideg eső dacára a városban kívül szabad mezőn hagyta állani a néppártot, hogy azt kiéheztesse, kifárasza. És csak akkor fordult a szavazatok indokolatlan visszautasításának, a szavazók haszontalan zaklatásának nyomorult eszközához, midőn bámullattal kellett szemlélnie azt a hősiességet, a melylyel a néppárt dacára a zord időnek és dacára a gyótrő éhségnek mindvégig kitarított. A stomfai választás hőssé, mártirokká avatta a kerület néppárti polgárait.

Igy esett meg a stomfai választás. Latkóczyé a mandátum, de miénk, a néppárté a becsület. A stomfai választás cseppet sem hátrált meg minket, és cseppet sem lankasztja bennünk a buzgalmat, a lelkesedést igaz ügyünk, a nép szent ügyének előmozdítására, diadalra juttatására. Fényes bizonyítéka ennek a győri néppárti gyűlés, a mely a stomfai választás napján impozáns kifejezésre juttatta a Győrmegyében és Győrvárosában létező és egyre terjeszkedő néppártot. Zalkajános püspök személyes megjelenése agyúléson lesújtó cáfolat a zsidó sajtó azon infámis rágalmára, mintha a püspöki kar helyteleniténé a nép-

párt megalakítását és szervezését. Legközelebb pedig a püspöki kárnak egyik vezéralakja, a kinek tiszteletre méltó alakját a liberálisok még ma sem átálják minduntalan lerántani a liberalizmus bűzhedt légkörébe, csattanósan be fogja bizonyítani, hogy Zichy Nándor gróffal osztozkodik a néppárt vezérletében.

Zichy Nándor és Esterházy M. Móric grótok győri nyilatkozatai eminens horderővel bírnak a néppárt további fejlődésére és irányára. Zichy Nándor gróf megbélyegezven a hatalom jelenlegi bitorlóit, 2000 férfi döngő éljenzése közepette felkiáltá: Hitünkért küzdünk, jogainkért, alkotmányunkért! Ezzel kellő értékére van leszállítva a zsidó sajtó azon hitvány rágalma, mely szerint a néppárt forradalmár, törvény elleni izgató párt. Esterházy gróf pedig nem kevésbé erőlesen szállott szembe ama másik liberális rágalommal, mintha a néppárt a szocializmusra vezetne.

Stomfán újra megundorodtunk a liberális kormány eszközeitől. Győrtől újra gyönyörködhattunk a néppárt nemes, jogos fegyvereiben. Ki merné ezek után józan ésszel mondani, hogy Stomfán a liberális párt győzött, és Győrtől a néppárt kudarcot vallott?

A győri néppárti gyűlés.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Győr, december 5.

A győrmegyei néppárt ma délelőtt tartotta meg alakuló gyűlését a Lloyd épület tágas disztermében. A Győrmegyéből és szomszédos megyékből összesereglett nagyszámú szavazópolgár teljesen megtöltötte nemcsak a nagytermet, hanem a szomszédos helyiségeket is és a lépcsőházat egész a bejáratig. A teremben magában mintegy 1500 ember szorongott. A karzatokat díszes hölgyközönség foglalta el. A gyűlés képe igen komoly, méltóságos volt és sokban hasonlított a székesfejérvári nagygyűléshez, mert a jelenlevők mind választópolgárok voltak. Kiváló fontosságot kölcsönözött a gyűlésnek dr. Zalka János megyéspüspök jelenléte, a ki az egész gyűlésen jelen volt. Zichy Nándor gróf tegnap este érkezett dr. Major Ferenc és Molnár János apát kíséretében. A grótot a peronon Schlegel Péter kanonok, a gyűlés elnöke a fogadóbizottság élén üdvözölte. Zichy gróf azután a püspöki rezidenciába szállt.

Maga a gyűlés ma reggel 10 óra körül kezdődött. Az elnöki emelvény körül csoportosult a káptalan Holdházy János püspökkel élén. A hatóság részéről Angyal főkapitány és Szauter alkormányos voltak jelen. Ott voltak még Milanovics gyáros, az iparkamra elnöke, dr. Kora, dr. Deák ügyvédek, Horváth Lajos ügyvéd, a függetlenségi és 48-as párt vezérfőnöke, továbbá még számosan a győri notabilitások közül. Később érkeztek Battyány József gróf, dr. Major Ferenc és Rakovszky

Istrván kamarás, lovag Russo esperes, Tomor Ferenc, Molnár János apát, a néppárti iroda igazgatója, a gyűlés szónokai. Végre megérkezett Zichy Nándor gróf dr. Zalka János megyéspüspökkel, kiket viharos éljenzéssel fogadott a gyűlés. Esterházy Miklós Móric és Majláth Gusztáv gróf a gyűlés folyama alatt léptek a terembe.

A gyűlés alkalmából a „Dunántuli Hírlap” díjazásában jelent meg a mely Zichy Nándor grót sikerült arcképét és az egyház és haza körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek lelkes méltatását tartalmazza.

A gyűlés lefolyása mindvégig impozáns és lélekemelő volt és lefolyásáról ezekben számol be tudósítónk.

Zichy Nándor gróf beszéde.

Schlegel Péter kanonok üdvözölvén a gyűlésen megjelenteket, különösen a néppárt vezéreit, Zichy Nándor gróf a következő beszédet mondta:

Tisztelt nagygyűlés! Szívem örömmel van eltelve, hogy megengedte élni az Isten azt a napot, a midőn e helyen megjelenhettünk. Nagy nap ez, mert amióta a budapesti nagygyűlést megtartottuk, azóta nem volt a jelenleginél impozánssabb. (Lelkes éljenzés). Nagy öröm és vigasztalás, hogy itt is megalakult a néppárt, hogy itt is egyesülünk a kereszténység védelmére, a haza javának előmozdítására. (Nagy tetszés). Hiszen mi sem akarunk mást, csak a mit szüleink akartak, t. i. vallási meggyőződésünkért érvényesíteni. Igazi keresztény törvényeket akarunk a hazának. (Zajos éljenzés). Ezt nem lehet nekünk hibául felróni. Ebben elmaradtunk, pótolnunk kell tehát.

Hibás az a fölfogás, hogy egyszer szolgálunk az Istennek, másszor testi vágyainknak. Amint a templomban imádkozunk, úgy kell mindenütt tennünk. Istent kell szemünk előtt tartanunk, másképp az imádság is képmutatás marad. (Zajos helyeslés).

Rátérek most a néppárt feladatára.

Első feladatunk, — a ker. hitet fontartani és a templomból kivinni az életbe. (Zajos tetszés). A ker. öntudatot kell nevelni. Mert az ember csak addig ember, míg öntudatosan teljesíti Isten iránti kötelességét.

Feladatunk továbbá: Megállítani az áramlatot, mely a kereszténység ellen irányul, és amely romlást hozna reánk. (Elénk helyeslés).

Feladatunk azokat a törvényeket módosítani, a melyek megfosztják az egyházat jogaitól és veszedelmeseke a hitre nézve.

Sok pótolni valónk van. A katolicizmus jogát és birtokát, a keresztény iskolát, nevelést kell visszaállítani. Tiszteljük a király által aláírt törvényeket, de a „felekezet nélküli” kifejezést nem ismerjük el. (Helyeslés). Hát ez avatkozzék a családba, vallásba? Ezt nem tűrhetjük. Vissza kell szerezni az egyháznak azt a tért, hogy eddigi jogát gyakorolhassa. Mert a katolikus a honalapító vallás. Mi tartottuk fenn az országot, s a királynak mindig hű alattvalói voltunk. (Lelkes éljenzés).

S így mindazon önrendelkezések, jogok szükségesek nekünk, — amelyek megilletnek. Ne engedjük, hogy jogunkat bitorolja más. (Éljenzés).

A keresztény nő büszkébb lehet más-

nál, mert méltóságát Krisztus emelte fölé Szűz Mária által. Ezt az állást, mint a házasság elváhatlanságát, — más vallás nem tudja.

Keresztény nők! Neveljétek gyermekeiteket keresztényekké, magyarokká. — Ha szeretjük a gyermekeket, így kell igazán nevelnünk. Erre a célra felekezeti iskolák szükségesek. Ezeket kell föntartanunk. Az anyagi főállást adjuk meg mindenkinek. Ne engedjük, hogy a jó móduak vallástalanok legyenek. (Lelkes éljenzés). Ezért kell a kath. vagyont kath. kézbe fektetni, ezért kell nekünk autonómia. Tért foglaljunk, legyen a kath. egyenjogú a többi felekezettel. Gondolják meg a felekezetek, hogy mi lesz velük, ha a kath. elhagyja őket. Államokat alapít, nevel a vallás és le is rontja, ha Istenről megfélekednek. Hány nemzet halt meg, hány merült föl ismét az idők folyamán. S ezek a rövid életű államok akarják Isten törvényeit kiküszöböltetni. De a mi harcunkban szükséges, hogy a magyar megbirja őrizni az anyagi alapot, a melyet ha elvonnak tőlünk, a föld nem lesz többé keresztény, — azért kell arra törekednünk, hogy a kisiparos megélhessen ipara után. Láttam én már olyan fát, a melyet koronájával ültettek el, nem is kelt ki. Ha az állam nem a földművesek érdekeit tekinti, elpusztul az állam. (Zajos helyeslés). Ezek a mi törekvéseink. Adja Isten, hogy elérhessük szent célunkat. Mert a mi küzdelmünk törvényes alapon, az igazság alapján áll. A ki a politikai jogokat nem tiszteli, a ki játéknak tekinti a választást, az az alkotmány ellen tör. A hol nincs jog, ott nincs alkotmány. Mi nem támadjuk, de védjük az alkotmányt. Első az alkotmány, ez tartja fenn a nemzeti jogot. A polgár jogát elvenni választást meghamisítani alkotmányellenes dolog. — Midőn végre megköszönöm a jelenlevők érdeklődését, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom. (Szünni nem akará zajos éljenzés és taps).

A többi szónokok.

A lelkes éljenzés elhangzása után Tomor Ferenc nyug. gimn. tanár igen talpraesetten beszélt a néppárt szükségességéről. Szent Istrván óta mindig a lázadó Kupák ellen küzdöttünk s ma ezek kerekednek fölül. A kormány a francia forradalmárok tanain indul, de hová jutunk e nyemeken? Eljutunk az állami iskoláig, a melyekből kitörik az Isten képét. Eljutunk a szekularizációig, a vallástalanságig. A felekezet-élküliség megzavazásával az ország megszűnt keresztény állam lenni, de most a nép igazságot követel és a nép szava Isten szava. Ezért vált szükségessé a néppárt. (Zajos helyeslés). A nép barátai ma azok, a kik a népnek is megadják a maga jogát, a kik hiszik az Istent, a kik a keresztényt vallják alapul. Hála Istennek, támadtak a népnek ilyen barátai! A néppárt zászlaja alá kell sorakoznunk mindnyájunknak. (Lelkes éljenzés). Bizunk Istenben, magunkban és nem esalatozunk!

Rakovszky István es. és kir. kamarás nagy szónoki hévvel beszélt az egyházpolitikai törvények revíziójáról. A kormány, hogy elterelje a nép figyelmét a gazdasági válságról, felvetette az egyházpolitikát és elvitette a vallási villongás magvát, de a nép most odakiáltja: Megállj és ne tovább nyitni a hűbök. (Zajos tetszés). Mi követeljük a revíziót, mert a kormány csak ámitotta a népet az egyházpolitikával. Mi megvédjük a nők, a magyar gyermekek anyáinak méltóságát, melyet az egyház-

politika megalázott. (Élénk helyeslés.) A felekezletesség nyomán a korrupció burjánzik fel s ezzel a kormány a szocializmus felé terelte a népet. Mi vissza fogjuk vivni a keresztény hit uralmát. Eljén a néppárt! (Lelkes éljenzés.)

Molnár János apát rendkívül szellemesen és humorosan foglalkozott a néppárt ellen intézett támadásokkal. A kormány kezdetben tudomást sem vett e pártól, majd gyalázni piszkolni kezdte ezt s nem gondolta meg, hogy ezáltal még jobban terjeszti a néppárti eszméket. Nem vagyunk felekezeti, sem pápi párt, mert máskülönbön nem éreszenénk be a pártba mást, csak katholicust. Izgatunk? Mivel? Hogyan? Ki hamisítja meg a szavazó listákat, ki csinál és erősít meg botránys választásokat? A kormány, ez igazat valóban. A néppárt nem paktál a nemzetiségekkel, csak követeli, hogy ezeknek is megadassanak jogaik. Védjük a kis gazdákat és kívánjuk a bérzadót. Hát izgatás ez? A liberálisok kis nyulhoz hasonlították a néppártot, most már látják, hogy ez a kis nyúl nagy kutyát farraszt. Nagy tetszéssel fogadott szavait a néppárt élítésével fejezi be.

Esterházy Miklós Móric gróf.

Bevezető szavai után áttér arra, hogy a szabadelvű kormány mit tett 20 évi uralma alatt: Igéretet tett csak a két évtized alatt. Utal a miniszterelnök szilágyosmlyói beszédjére, a mit a „liberalizmus evangéliumának” nevez. — A liberális párt eredményezte, hogy felekezeti harc dúl az országban. A csendet, a közbéke fejlődését megakadályozta a szabadelvű párt 20 éves uralma. Ha nem tudja a kormány jóvátenni hibáját, akkor ne álljon utba hanem mondjon le.

Mi követeljük a revíziót. Szóló azt olvasta valahol, hogy ez alkotmányéért. De hát ugyanazok mondják ezt, a kik a pragmatika szankció revízióját követelik. Politikus pedig önmagával ellentétbe nem jöhet, ha pedig ez az ellentét elő áll, vonja le belőle a konzekvenciát. Igenis, mi követeljük a revíziót, követeljük a ker. család fentartását? A revízióért megindítandó harc majd nem fog annyi zavart előidézni mint az eddigi harc.

Vakmérő kezek nyulnak az állam alkotmányához. Mi *első sorban* a nemzetgyűlöletet akarjuk kiirtani a napi kérdések rovataból, az által, hogy a szeretet útján a családunk. Azután nem akarjuk a közjogi kérdések revízióját. Én nem dönthetem el, kinek van igaza, de azt tudom, hogy a pragmatika szankció közös megállapodás, a melyet fentartani kívánunk addig, míg a 67-es magyarzátszónál jobbat nem tudunk. (Élénk helyeslés.)

Ime, a történelmi jog is szövetkezik a néppel. **Zichy Nándor** gróf felkiáltotta a székesfejérvári kath. nagygyűlésen: Hát én nem vagyok a nép? Mi nem kívánunk mást, csak testvériséget és egyenlőséget e haza összes polgárai között. Ez a mi politikánk, ezzel ünnepeljük mi hazánk ezredéves fennállását. (Lelkes éljenzés.)

Látja szóló a lelkesedést, az elszántságot a jelenlevőkön, látja, hogy azon érzelmek tettekben fognak nyilvánulni. Beszéd végén kifejti, hogy a gazdasági kérdésben oly tételeket állított föl a néppárt, melyek a szocializmus megakadályozására céloznak. — Végül köszönetet mond a jelenlevőknek és **Zalka** püspöknek a megjelenésért.

A gyűlés vége.

A zajos éljenzés elhangzása után **Zichy Nándor** gróf összegezte az elmondott beszédeket. A hit és hazafiság szempontjából világosított meg ezek a néppárt programját. Ó nagyméltósága, **Zalka** püspök jelenléte által megerősödve fogadják meg, hogy a néppártot, el nem hagyjuk és hogy el nem adjuk szavazatainkat. (Zajos, szűnni nem akaró éljenzés.)

A gyűlést a „Vigadó” nagytermében

230 teritékü *bankett* követte, melyen mindvégig emelkedett hangulat uralkodott. *Poliharköszöntők* mondták: **Esterházy M. Móric** gróf nagy lelkesedés közepette a királyra és pápára, **Zichy Nándor** gróf **Zalka János**, *győri püspökre*, **Schlegel** kanonok **Zichy** és **Esterházy** grófokra, **Simkó** kanonok **Batthyány József** grófra és **Rakevasz Istvánra**, **Batthyány** gróf a *győri néppárt*ra, **Giesswein Sándor** **Zichy Nándor** grófra, **Kerti tanító** **Győrmege** közönségére, **Esterházy** gróf dr. **Giesswein**ra, dr. **Major Ferenc** **Zalka** püspökre és a *győri papságra*, **Zichy** gróf **Schlegel** kanonokra, **Szabó** kamarás a *főuri hitvédő családokra*, dr. **Csippék** **Molnár** apátra, stb. stb.

A stomfai „választás”.

(?) Vezérekünkől kifejeztettük, de itt pótoljuk: Köszönet **Bartal Aurél**eknek, a miért **Stomfán** újra megutáltatták a liberális-must minden tisztességes emberrel és ezzel hatalmas lendületet adtak akaratlanul is a néppártnak. És köszönet a zsidó-liberális sajtónak, beleértve a „Westungarische Grenzboten”-t is a miért a néppárt ellen szórt rágalmaik és a választásról szóló tudósításai hazugságainak sötét labirintusában itt-ott felcsillámlik az igazságnak egy-egy halvány szikrája. Maga a „Pester Lloyd” is beismeri, hogy az **Otocskapárt**nak 1251 szavazója jött **Stomfára**. Ebből csak 551 szavazott le, 425-öt visszautasítottak, a többi 275 pedig eltűnt. Elfogták, zárva tartották a liberálisok. Az egész kerületnek össze-vissza 2200 szavazója van. Ezek közül liberális lapársunk beismerése szerint 1251, tehát a nagy többség néppárti — és mégis **Latkóczy** győzött, még pedig a liberális lapok által már napokkal azelőtt jósolt 200 szótöbbséggel. Tehát el volt határozva, ki volt számitva, hogy a néppártnak buknia *kell!*

A „P. Ll.” maga sem hitt egészen **Latkóczy** győzelmében, mert tegnapelőtt délután azt táviratoztatta magának, hogy a győzelem nagyon kétes.

A zsidó lapok rágalmaira a néppárt izgatásairól, pánszláv veletitásairól stb. egyszerűen nem reagáltak. Ugysem hiszi ezeket józan észszel senki.

Távirataink

Saját kiküldött tudósítónk, dr. **Hufnagel** **János** a választás lefolyásáról a következő táviratokat küldte be hozzánk:

Stomfa, dec. 5.
d. e. 10 óra, 25 perc.

Bartal Aurél választási elnök 1/29 órakor kihirdette, hogy fél óra alatt két szabályszerűen felszerelt jelölő kérvényt nyújtottak be hozzá. A kormánypárt jelöltje **Latkóczy Imre** belügyi államtitkár, a néppárté dr. **Otocska Károly** pozsonyi ügyvéd. Jelen vannak **Kubinyi** és **Molnár** szabadelvű és **Kubina** néppárti orsz. képviselő. A néppárt bizalmi férfai **Kubina** és **Kofrányi** esperes az egyik, **Dérer** és **Bör** lutheránus ügyvédek a másik bizottságban. **Bartal** elnök biztosította a néppártiakat, hogy törvényteleniséget nem fog elkövetni. A néppárt gyűlékezési helye a városon kívül egy kilométernél távolabb van a választási helyiségtől, de **Bartal** megígérte, hogy időt enged a néppártiaknak a bejövésre és nem fog akadékoskodni.

A szavazás 9 órakor kezdődött. Az első bizottságnál rendben szavaznak. A stomfaiak **Latkóczy**sták. A második bizottságnál egy

teljes óráig nem jelenkezett egyetlen szavazó sem, dacára annak, hogy az elnök hivatta őket.

10 órakor **Kubina** képviselő panaszt emelt az elnöknek hogy a néppártiakat beeresztették kocsiakkal a városba, de most gyalog vissza nem eresztik a néppárti gyűlékezési helyére hogy 50 néppárti szavazót a **Szarvas-vendéglőnél** elfogtak. Az elfogott néppártiak mind beszerceiek.

Rossz jelnek vehető, hogy az elnök megkérdezett egy **Latkóczy**stát, pro forma, a kora felől, két **Latkóczy**stát pedig visszautasítottak, mert nevéük nem fordul elő a választók névjegyzékében. Egyiknél éppen most kétségbe vontak a személyazonosságát. Mind ezt **Latkóczy**stákkal tették.

Érdekes volt a következő jelenet:

Stuk Ferenc gazda nem tudva a jelölt nevét, nézett jobbra-balra, hogy segítsék ki zavarából. Végre a háta mögé állott valaki és **Latkóczy** sugott a fülébe. **Stuk** erre **Latkovicsot** mondott.

Kofrányi esperes kifogásolta ezen eljárást, de most **Stuk** újabb sugás után végrevalahára kinyögte a **Latkóczy**st szavazatát elfogadták.

Az elfogott 50 néppárti szavazókról a csendőrök azt mondják, hogy önként jöttek a **Szarvas-vendéglőbe**.

Stomfa, dec. 5.
d. u. 12 óra, 25 perc.

Két század huszár, egy század gyalogos, 70 csendőr van jelen.

A stomfai szavazók közt megjelent egy öreg zsidó **Szűz Jakab**, a ki semmiféle nevet nem tudott. A beteggyűzöl kelt fel s csak azt hajtogatta, hogy csak a jobbpárti kell, másról tudni sem akar. Az elnök gondolkodási időt adott neki, jöhet **Szűz** váltig azt erősítette, hogy egy jelöltek a nevé sem tudja. A gondolkodási idő alatt minden oldalról sugták neki a **Latkóczy** nevét, de szegény zsidó rosszul vagy nagyot hallot, mert **Laczot**. **Szalovez**-ot s minden félt mondott, de **Latkóczy**st nem. Az elnök végre is visszautasította szavazatát.

Eddig 5 **Latkóczy**-szavazat nem fogadtatott el. Az elnökök mindenuntalan ez életkor kérdésével zaklatják a szavazókat. Mivelkor én a néppárt bizalmi férfait éberségre, vigyázatra intettem, az elnök udvariasan felszólított, hogy menjek ki. Erre én igazolványt kértem, de az elnök nem adott, azzal az okadatolással, hogy a „**Fejérmegyei Napló**” egy huron pendül a magyar néppárttal. A budapesti lapok tudósítójának adott igazolványt s azelőtt pedig legalább tíz nem hivatalos egyén volt benn a teremben. Ezeket mind kihivatta az elnök s aztán érvel felhozta, hogy kivülem senki sincs benn. Azt is mondta az elnök meg a csendőrszázados, hogy nem volna jó számomra igazolvány, mert a **Latkóczy**sták, ha közéjük keveredem, még agyon is verhetnek. Ezért pedig nem vállalhatnak felelősséget. (Ebből kitűnik, hogy cudar hazugság az a félhivatalos hazugság, mely szerint az elnök **Hufnagel** izgatás miatt kiutasította. Szerk.)

A szavazás rendkívül lassan megy. A néppárt szakadó esőben áll a városon kívül.

Stomfa, dec. 5.
d. u. 3 óra, 55 perc.

Az **Otocskapártiak** csak most kezdenek szavazni. Az első 17 közül 7-et visszautasítottak, több **Horváth** nevű azért, mert **Chorváth**-nak mondták ki a nevéket és egy **Vince** nevű, mert nem felelt jól az elnök azon kérdésére, hogy **V**-vel, vagy **W**-vel írja-e a nevét.

A néppártnak nincs enniválója. Itala sincs és hőlvet iszik. A csendőrök kieresztik az embereket a kordonból, de vissza nem eresztik.

1200 néppárti szavazó van együtt s így biztos többségünk — volna.

Stomfa, dec. 6.

d. e. 11 óra, 20 perc.

A szavazás még folyton tart. Még 600 szavazónk azik künna a város végén. Ez már embertelenség, lelketlenség. Latkóczy többsége 300.

Stomfa, dec. 6.

déli 12 óra.

Latkóczy többsége 247. A szavazás estig fog tartani, mert még 6 község van hátra. A néppártiak rendületlen kitartása még a liberálisokban is bámulatot kelt.

Stomfa, dec. 6.

d. u. 4 óra, 20 perc.

400-nál több néppárti szavazót visszautasított. Már csak 3 község van hátra. Az első bizottságnál Kubina és Kofrány, a néppárti bizalmi férfiak nem írták alá a jegyzőkönyvet. 4 órakor:

Latkóczy 812

Otocska 570

Stomfa, dec. 6.

este 7 óra.

3/7-kor hirdette ki Bartal elnök a „választás” eredményét. El szerint kapott:

Latkóczy 864

Otocska 651

szavazatot. **Latkóczy tehát 213 szöbbséggel „megválasztott”.**

425 választói joggal bíró néppárti visszautasított. A néppárti igazottsága óriási. Latkóczy mandátumát valószínűleg megtámadják.

Részletek.

— Saját tudósítónk expressz tudósítása. —

December 6.

Hivatalos eskü előzte meg Stomfán is a képviselő-választást, mit jó lesz tudomásul venni azoknak, kik Hock Jánossal az esküt eltörölendők tartják. Hála az égnek, hogy a jámbor tót népek erről az esküről nem volt tudomása, mert különben vége szakadhatott volna könnyen az ő birkatürelmének. Bartal Aurél még azonkívül nyíltan ígéretet tett a néppárti bizalmi férfainak, hogy törvénytelenégeket nem fog elkövetni, tehát férfibeületét is leköttötte. Bartalon kívül még Rosznáky Kornél, Siebenliszt Géza meg Zsigárdy ülték az elméki asztalnál: összesen négy embert, de jó három Tarnóczyt tesznek ki. Ez a furcsa számolás nem Tarnóczy emberségének nagybecsülésén alapul, ennyit félreértések elkerülése végett ki kell jelentenem. A rejtély kulcsa abban a tényben rejlik, hogy a második szavazó helyiségénél Zsigárdy csak akkor és mindig akkor elnökösödött, midőn a Latkóczyt szavazták, hogy így alkalmat ne nyerjen törvénytelenések elkövetésére.

Bartal elnök lelkét, szívet vagy talán jobb így: Bartal elnököt terhelte az a sok szenvedés, amit a néppártiak két nap és egy éjjel Isten szabad ege alatt eszben, sárban, szélben, meg fagyban kiállottak; a városból kizárt szegény embereknek még annyiban segítségükre jött az ég, hogy az 5-én reggel és 6-ikán korán hajnalról fogva szakadó eső legalább ivóvizet szolgáltatott nekik, Bartaltól szomjan veszhettek volna valamennyien.

A lyukakban, a kerékvágásokban, a mik a legelőn keresztülvettek, összegyűlemlt vizet hason feké kutyamódra szűréselték, mint Gedeon vitézei. A városnak a legelőhöz közeleső kútjai használhatatlan állapotban voltak, hogy még titokban se juthasson a néppárt jó ivóvizhez. Midőn este az átázott, diérgő tótok négy-öt helyen tüzet rakak, ezt is csakhamar kioltották a csendőrök felső parancsából. Mit csináltak ekkor szegények? Térdre alul érek kozsancjaikban, birkabőr köpenyekben rakásra hevertek a vizes földön és aludtak, akik már ugrádozni, táncolni resteltek.

Egy perneki paraszt az előhaladott kora miatt nem bírta meg a sok szenvedést, s halálukba hozták a plebániára, ahol theával kissé fölmengettek megdermedt tagjait.

Mindezek dacára egy emberünk el nem szöült, egy nem szöglödött; csodálatra ragadtak a lelkesedésükkel. Ha unakozni kezdtek, korszakotokat dölöltak vagy csoportokba állva beszédbe, társalgásba ereszkedtek. Milyen hitből meggyőződés, milyen becsületesség szö minden szavukból!

Egy zohori embert, egy egyszerű tótot a válukra kapták és onnan tartott beszédet. Dicsértésekkel kezdte és azzal végzte. Elmondta, hogy a koronánkn nincs sakterkes, nincs félhold, hanem dölölfeiben levő kereszt, ennek a támogatására kérte föl társait. Éltette a királyt és dicsértet mondott az egyetlen jelenlevő bírónak, a zohorinak. A jókedvet megbámulták maguk a kordont alkotó katonák és csendőrök, akik maguk is szánták a népet.

Egy zalamegyei gyalogossal meggyezettünk abban, hogy a földje, Deák Ferenc alatt ilyen emberségeknek nem volna szabad megtörténnök.

Zohor ugy 2000 lakost számlál és 209 választót, csupa néppártit állított ki; a bírót azzal íjesztette a fözsolgabíró, a pozsonyi, Bézy, hogy elveszi tőle a bírói pálcát; a bíró minajárt fölajánlotta azzal a megjegyzéssel, hogy utódjá ugvis megint csak néppárti lesz, mert Zohoron lámpással sem talál kormánypárti embert. Az egész község zöltséggel kereskedik Bécsben, ahol venök azt mondták nekik, hogy attól nem vesznek soha, aki közülük a zsidókormányunkkal fog szavazni. Nos, a zohoriai jó vásárt fognak csapni Bécsben ezután is. Harminc példányban jár hozzájuk a Krestán.

A Pozsony felöl jött kocsiknak Mászton kellett megállaniok s mintán az embereket leszállították, a választó kocsisokat visszakergettek Besztercére, ott nagynehezen megengedték őket szállani. A mászi Belzár Bálint néppárti választó kaput tart nekik, ezt a csendőrök elfogták, bezárták és még most, hatodikán reggel nyolckor is fogva tartják. Hogy szavazásra nem engedték, azt el lehet képzélni. Besztercéről az ötvenkét kocsis egyszer csak megjelent a néppárt gyülekezési helyén, de nem eresztették át őket. Bartal megtette, hogy Kubina képviselő jelenésére kiment, de mert néhány asszony és kíváncsi gyermek is gyűllt addig közéjük, egész gorombán rárvált Kubinára meg Trubinyi plebánosra:

— Ne tartsanak az urak holondá, ezek csak nem választók!

De a nagynehezen megengedett különválasztás után előállott az ötvenkét választópölgár.

Még mindig Bartalról szö a nóta. A szavazó helyiségből kintastította dr. Kovács József, malackai esperes plebánost, meg a „Fejérmegeyi Napló” tudósítóját, holott mindenféle zsidó gyermeknek szabad be- és kijárasa volt, Lapunk tudósítója számára igazolványt közhajrt a néppárt valamenyinyi bizalmi férfiak, de hiába. Pedig minden más újságtudósító kapott szabad jegyet. Köszönet Bartalnak, hogy tudósítónk életét feltette a kormánypártiakól, a néppártiakól ily tekintetben nem is kellett tartania, azok legfölebb, hogy repülni tanították a Pestí Napló tudósítóját és kikéserítették a kordonon kívül, de az életében kárt nem tettek.

Bartal a néppárti egy bizalmi férjától, Trubinyi, dévény-ujfalusi plebánostól életette a szabad közlekedési jegyet. Gasparovic lelkész felőrára fogva tartotta mert egy választóval beszélni merészelt, mikor pedig ennek még nem is kiáltották ki a nevét. De az ellen nem volt kifogása, midőn a stomfai Latkóczytákat formálter ugy mutatta be a szabadelvü bizalmi férfit és akárhányszor a szájába, a fülebe mondta a választónak az elfeledett Latkóczy nevet oly hangosan, hogy a terem sarkában is meghallottam. Különbön ha Latkóczy ellenzéki jelölt, egy-kettő kivételével valamennyi választóját vissza lehetett volna utasítani, elmondták őt Lachkovicsnak, Laczkovicsnak, Latróczynak, Laczkónak, a legfölebb pedig Latkóczynek a titulatá, még az értelmiség. A stomfai káplán Kopcsányi László, csendőri őrizet alatt volt és az utcára sem léphetett ki.

Künna a néppártiakkal sok gorombaságot követtek el kezdetben. Az erőszakoskodásban különösen a csendőrök jeleskedtek, púskaaugygal dolgoztak és a mi még jobban bántotta a jámbor szavazókat, kacskaringósan káromkodtak. De H a v l i c s e k pozsonyi virág-völgyi plebánosnak és mások közbenjárására, megvalom, később már emberségesebben viselkedtek. Ad vocem Havlicsek! A napokban nála járt Zoványi alias Jánoska, valamikor apostata, később visszalépett kath. pap, az „Autonomia” szerkesztője és a k o r m á n y, meg a főispán

nevében prépostságot igért. Havlicseknek ha föl hagy, Otocska mellett való agitálásával. Havlicsek elég önérzetes ember ahhoz, hogy ilyen gyalázatos ajánlatot megvetéssel visszautasított.

A másik két Tarnóczy a néppárti szavazatok visszavetésében majmolta a nyitart hóst. A legbosszantóbb szavazatröslés Siebenliszt tisztájára osik. Aljlon itt néhány példa:

Szajovics Mátvás, malackai uradalmi mérnököt megkérdeztek, hogyan írja nevét, ts-sel vagy cs-vel? Dr. Kovács József esperestöl, hogy igazán doktor-e? Mikor ugyan ő plebánosnak mondta magát, Siebenliszt azt a gúnys megjegyzést tette:

— Jögom volna önt visszautasítani, mert a jegyzékben lelkészek van feltüntetve.

Kohant Nándor faraktár-gondnoknak mondta magát és mert nem találták azonosnak a „faraktáros”-at, nem fogadták el a szavazatát. Belovics Tafeldecker-nek mondta magát, visszautasították, minthogy nem bizonyos, vajjon asztalok-e vagy asztalterítö? Prokop József, harmadik szerepel a jegyzékben. Szegény csak egyszerűen a nevét mondtotta és Siebenliszt kérdésére mondta csak, hogy ő az ugynevezett „harmadik” visszavetették, mert először egyszerűen Prokop Józsefnek mondtotta magát, ilyen pedig töb is van.

Hát ahhoz mit szöjön az ember, hogy Szűsz Jakabnak az akkor elnököl Rosznáky meg gondolkodási időt is engedett, hogy kitalálja azt a nevet, a melyről nem egyszer mondta, hogy sohasem hallotta. A záróra alatt megint elhozták Szűszöt és annak rendje és módja szerint leszavazott Latkóczyra, 24 óra alatt megtanulta a nevet.

Jurkovics József három van, de egyiket sem szavazatták meg, minthogy a személyazonosságot nem voltak képesek megállapítani.

Szavandól sem szavazhatott, mert az első „a”-t kissé szöbösen ejtette ki.

Sztricsko-t is visszautasították, mert a végső „o”-t nem mondtotta oly tisztán, hogy nem lehetett volna „a”-ra is következtetni.

A malackai három Blazicscek József szintén nem szavazhatott

Venczölét azért nem fogadták el, mert nem hangoztatta eléggé a második „e”-t.

Rosznáky pedig annyira fitymált mindenkit, hogy elégségesnek tartotta, ha ő maga meghallott, megértett valakit, valamint, ha a bizalmi férfiakig nem is hatott el a szó. Szöbenliszt, valahányszor kétséges Latkóczy-szavazatot volt, „saját jelöltségére” igazolta azt.

Simeggyel próbárait végeztettek s mert Simeknek írta magát, nem fogadták el szavazatát.

Próbárait töb is volt. Vrabecz Albert, malackai erdészeti hivatalnok nem szavazhatott, mert a jegyzékben Antal keresztneve volt, holott töb Vrabecz Malackán nincs.

Ellenben Macaner Alajos leszavazott Latkóczyra, ámbar Lajosnak tüntette föl a lajstrom. Dániel néppárti nem szavazhatott, mert az elnök Strebentiszt a névkimondásban az i meg az e között finom fölivel „h” hangot fedezett föl.

Ha néppártiak jöttek sorba egyenkint bocsátták őket a szavazó helyiségbe, míg a kormánypártiakat csoportosan. Nem volt elég tudniok, hogy hány éves a néppárti, hanem még a születési évét is megkérdezték, hogy hol született, meg hogy hány gyermeke van.

Hatodikán reggel tízkor az almási szavazókra nem vártak meg bejöttek az 1200 lépésnyire levő gyülekezési helyről, holott Bartal elnök ígéretet tett, hogy e tekintetben nem fognak akadékoskodni. Gond plebános, hogy 5-ikén reggel visszajött Bolostóánkúrról, hol hajnali misét olvasott, nem akarták udvarába engedni, pedig Bartal megígérte előzetesen, hogy intézkedni fog, nehogy valam akadályra bukkanjon utjában. Mikor a plebános keményen kezdett szölni, az egyik-katona, huszár, kardot rántott.

Dicséret illeti meg a malackai urakat, akik sokat tettek a néppárt érdekében. Bittner Gusztáv erdőmester, Gellner Ferenc számtartó, Szajovics Mátvás uradalmi mérnök, dr. Kovács József esperes plebános rendkívüli buzgalmat fejtettek ki. Ezáltal a többiek érdeméből nem akarok levonni. Ma 11 óráig d. e. 250 Otocska-szavazatot döbtek vissza.

A Breznóbányai skandalum.

Legutóbbi számunkban csak röviden tettünk említést azon botrányos kihágásokról, melyeket a liberálisok megengedtek maguknak a breznóbányai néppárti gyűlésen. Most azon helyzetben vagyunk, hogy bővebb és hiteles leírást nyújthatjuk a skandalumnak, azonfelül pedig tudósítunk még két igen érdekes iratott bocsátott rendelkezésünkre, a melyek újabb bizonyítékot szolgáltatnak azon általunk már számtalanszor konstatált tényhez, hogy a liberálisok eszeveszeten, hivatalos és nem hivatalos, uton néha a törvény leple alatt, de legtöbbször törvénytelen módon iparkodnak megsemmisíteni a néppártot.

És most adjuk át a szót tudósítónknak:

A múlt hó 27-én este $\frac{1}{2}$, 8 órákor érkeztem *Martincsek* plébánoshoz. Lopérre a hol aztán *Kugyelka* Antal, *Mika* Mihály és *Kacska* József káplánokkal együtt tanácskoztunk a másnapra kitűzött néppárti gyűlés napirendjéről. *Martincsek* ez alkalommal felmutatta a gyűlés megtartására szóló engedélyt, a melynek főbb passzusai szó szerint így hangzanak

H.

„Ezen bejelentés folytán megengedem, hogy *Martincsek* József lopéri római káth. plébános, nemkülönben a f. hó 22-én 69011 sz. a. iktatott beadványban a közrend és az értekezletnek békés lefolyásáért szavatosságot vállalt *Kusny Lajos*, ifj. *Wagner Ignác*, *Lahó Mihály*, *Mattos Dániel*, *Sevesik Dániel*, *Hrebly József*, *Knosko Antal*, *Megyési János*, *Rusznák József*, id. *Wagner Ignác*, ifj. *Sajgl János* és *Giertl Mihály*, breznóbányai lakosok. Breznóbányán 1895. évi november 28-án d. e. 11 órákor városi „Szarvas” címzett vendéglő nagytermében értekezlet tartanak és ott a következő tárgyról értekezzenek: „hogy lehetne nálunk a néppártot legjobban szervezni”.

„Fenti engedélyből kifolyólag felhívom a városi rendőrkapitányt, hogy az értekezlet napján az értekezlet helyén jelenjen meg s a közrendnek fentartásáról kellő intézkedéseknek megtétele utjau gondoskodjék, különösen ügyeljen arra, hogy az értekezletnek nyilvánossága megóvassék és azon esetre, ha az értekezletnek szónokai a napirenden levő tárgytól bármely irányban eltérnének, az ülést azonnal oszlasa fel”.

Breznóbányán 1895 november hó 23-án.

Dr. Sramko Andor
polgármester.

Hogy miért hangsúlyozta a polgármester ur a gyűlés nyilvános jellegének megóvását, azt tüstént megmagyarázta a *Martincsek* plébános által felmutatott következő szövegű felhívás:

Martincsek József lopéri plébános Breznóbányára 1895 évi november 28-ára néppártiak alkutása céljából értekezletet hívott össze.

Ismeretes a néppártiak célja, és intenciója, vidékünk és kerületünk krenzve oly veszedelem, mely képes a közötünk fennállott békét és egyetértést megzavarni, sőt megsemmisíteni.

Breznóbánya szab. kir. városnak s a bádelyi választói máj napon tartott értekezletükön elhatározták, hogy ezen veszedelmes mozgalomnak ellensúlyozására és a néppárt megalakulásának megakadályozása végett mind a tömegesebben fog megjelenni az értekezleten és te-

kintélyével sulyával oda hatni, hogy a kerületnek eddig tisztán szabadelvű nézetei érvényre jussanak.

Ez okból felkérjük, hogy f. hó 28-án d. e. 10 órákor szabadelvű választók minél nagyobb tömege kíséretében Breznóbányán a városi nagyvendéglő termében megjelenni sziveskedjék.

Breznóbányán, 1895. nov. 24-én.

Tagányi István Bittera Zsigmond
értekezleti jegyző értekezleti elnök.

E felhívás stilizálása dicsőségére vált nek — *Bánffy* bárónak, a magyar nyelv e nagy közarekének, szelleme pedig teljesen rávall *Tarnóczy* Gusztávra, *Bánffy* báró és *Kossuth* Ferenc közös elvbarátjára.

A *Martincsek* plébánosnál összegyűltek e két jellemző dokumentum elolvasása után rögtön tisztában voltak azzal, ami a néppárt ellen készül s emélfogva elhatározták, hogy a párt hívei nem fognak sem zenével, sem zászlókkal felvonulni és hogy higgadságának megóvására fogjuk figyelmeztetni a népet. A gyűlés szónokaira nézve elhatározták, hogy *Matuskovich* Márton hajniki plébános a revizióról egy lutheránus gazda pedig az adóreformról és a hitelszövetkezetekről fog beszélni. Az értekezlet elnökül pedig a 78 éves *Bittera* Nándor garam-szt.-miklósi plébánost, szentszéki ülnököt fogják felkérni.

Breznóbányára már éjfélkor kezdtek vonulni messze vidékről a néppárt hívei. Rengeteg sokan voltak, akik 5 órai gyalogutat tettek meg, csak hogy jelen legyenek a gyűlésen.

De a liberálisok is mozgolódtak, mint mindenütt, úgy itt is hivatalos vezérlet alatt. *Bittera* Géza breznóbányai szolgabíró a gyűlést megelőző éjjel bejárta a községekét és a fentközlő liberális felhívás értelmében összecsoportította az u. n. liberálisokat.

Matuskovich és *Martincsek* plébánosok a gyűlés napján reggel 9 órákor kocsin *Zólyom-Brezra* mentek, ahol őket *Bittera* szolgabíró már megelőzte, felszólítva a munkásokat, hogy *Martincsek*et kocsistul döntsék fel. Ez nem történt, mert a szegény munkás nép lelkében mind néppárti, és vagy 150 munkás, mikor a nevezett plébánosok megérkeztek, lelkesen éltette a néppártot, diadalmenetben kísérvén a plébánosokat.

E szegény munkásokat a mérnökök *Wagner Vilmos* bányatanácsos parancsára 10 frt. büntetéssel iljesztették, ha netán elmenne valamelyikük a néppárti értekezletre. Mind azon által többen közülök felszólaltak ezen presszió ellen és elmentek a gyűlésre.

Azonban még többen *Fakas* Ede levászmester vezetése alatt 35 liter szilvóriummal és 200 ebédre szóló cédlával látva indultak el Breznóbányára, a hol nyomban bevezették a liberális értekezleti gyűlésterembe, a hol aztán oly szigorú őrizet alatt tartották, hogy ki nem mezdulhattak, mert vezetőik attól féltek hogy az összefogdosott liberálisok a fakép-nél hagyják.

A néppárt hívei 11 órákor gyűltek a Breznóbánya előtti városi téren s onnan vonultak be a városba. Lehettek k. b. 3000-an,

köztük 700 választó polgár. A „Szarvas” vendéglő már 10 órákor tömve volt liberálisokkal s a néppárt vezérei arról voltak értesülve, hogy mihelyest a néppárt odajön a liberálisok abeug kiáltásokkal fogja fogadni. E hirre az agg *Bitter* Nándor *Matuskovich* József és *Hytos* József átmentek a városházára dr. *Sramkó* Andor polgármestert megkérdezni, vajjon a néppárt 12 órákor megtarthatja-e értekezletét? A polgármester erre himezett-hámozott és *Matuskovich* kérésére: „Hogy van az, hogy ugyanarra az időre, ugyanabba a helységbe megengedte egy másik párt értekezletének megtartását és egyáltalában adott-e ennek a másik pártnak engedélyt?” azt felelte, hogy ezt az engedélyt megadta. Azon kérdésre: „Szavato-e hogy a néppártnak nem lesz semmi baja?” azt a választ adta: „Ézért konszignáltam 45 esendőröt, és a kiállítás-tani, izgatni mer, tartozék bármely néppártéhoz, azt azonnal lerartóztatja.”

E szavakra felmutatta neki *Matuskovich* a fentközlő liberális felhívást és felkiáltott:

— Tisztességes eljárás ez? Mire mutat, hová vezet ez?

A kiküldöttek erre távoztak s a plébániára mentek, mialatt a néppárt hívei nyugodtan egy helyen maradtak a farkasordító hideg időben. A plébánián *Matuskovich* e szavakra fakadt:

Ök törbe akartak minket csalni, de mi pellengére fogjuk őket állítani! Menjünk széjjel! Ez közöltetett a néppel, a mely erre nyugodtan oszladozni kezdett. Ezt látva a „Szarvas” vendéglőben levő liberálisok, ki-rohanást intéztek a néppártiak ellen, a kik akkor, delet harangozván, levett kalappal imádkoztak, provokáltak, összeszorított öklökkel fenyegettek, szidták, gyalázták a néppártiakat. A néppárt még mindig nyugodtan viselve magát közbefogták *Martincsek* plébánost, mire a esendőrök éles töltényeket téve fegyvereikbe, visszaszorították a néppártot és $\frac{1}{2}$ óra múlva tiszta volt a hely Ily „dicsőséges” csatát nyertek Breznóbányán a liberálisok

Adatok az új renchez.

November 10-én 8 órákor köttetett *Szakacs*on az első polgári házasság mulatságos epizódokkal, melyek feltárják azt az iszonyu kapkodást és tájékozatlanságot, mely némely anyakönyvvezetői hivatalban uralkodik.

Bödő Vendel és *Halász* Mari szakcsi-majori házasságok hirdetése felvettett október 23-án s az anyakönyvvezető *Horváth* László akkor kijelentette a feleknek és tanuknak, hogy november 10-én, vasárnapi napon megjelenhetnek polgári költésre.

November 8-án azonban mást gondolt az anyakönyvvezető, mert a következő hivatalos levelezőlapot küldte *Szakcsi-Major*ba a bérlőnek:

„Értésíte *Bödő* Vendel és *Hossu* Mária (*Halász* Mari helyett *Hossu*, tehát még hivatalos levélben is fölszerelik a neveket. Szerk.) ottani lakókat, hogy házasságkötés céljából e hó 10-én vasárnap nem jelenhetnek meg, mert a hirdetés még *Uj-Dombóvár* község előljáróságától vissza nem érkezett.”

Horváth László anyakönyvvezető

(egy v. vel. Szerk.) November 9-én egyszerre megint mást gondolt a bíró, az anyakönyvvezető ur, jöhet még akkor sem kapta meg Új-Dombóvár előljáróságától a kihirdetési ívet.

Kapta megát és írt egy költői lendületű mulatságos levelet, melyben egyre idézgeti az 1894. XXXI. tc. paragrafusait, de melyek egészen másról szólnak, mint a mire idézve vannak. A dicső fogalmazványt szóról-szóra közöljük, hogy mások is gyönyörködjenek Horváth László ur képzettségében.

Tek. Wurm Ödön urnak

Szakcsi-Majorban.

Értesülvén arról, hogy közösgünk r. kath. plébános, Vitkovitz Ferenc ur, a Tekintetes címmel megjelenésén s ön előtt a magas kormány által hozott (tehát nálunk a törvényeket a magas kormány hozza és nem a törvényhozás?) házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. tc. ellen olyképen nyilatkozott (kítől hali lottá e nyilatkozatot? Tudósítól), mely arra enged következtetni, hogy nevezett plébános ur szem elől téveszti azt, hogy ezen törvény, melyet Magyarország apostoli királya I-ső Ferenc József 1894. évi december hó 4-én a legkegyelmesebben megerősített, — őly tiszteletet és feltétlen hódolatot követel, mint bármely más törvény.

Épen azért, mivel ezen törvény ellenségei oda törekednek és minden eszközt felhasználnak, hogy népünk ősi, szép szokása szerint a házasságkötést a polgári tisztviselő előtt ne régi ünnepélyes szímben feltüntetve kössék meg, (csak hogy ez az ősi szép szokás a templomban volt meg, nem pedig spitzbernátszokás. Aztán mi az a szép szokás? Koszoru? násznép? Szerk.) ennél fogva hivatkozva a házassági törvény 67. §-ára, mely világosan kimondja, hogy a polgári tisztviselő tartozik gondoskodni arról, hogy a házasság megkötése a kellő ünnepélyességgel és jelentőséghez illő komolysággal történjék (megjegyzendő, hogy a házassági törvény 67. §-a a megtámadható házasság érvényességének idejéről szól, nem pedig a polgári tisztviselő komolykodásáról. Szerk.), de meg nem a polgári tisztviselő személye iránt elvárható tisztelet, hanem az ország címere, — a mely előtt az illetők házassága a polgári törvények szerint megkötetik, a mely címer dicső őseink véréből nemzetünk szentségévé vált, (nyugyan ugy-e? tehát van 8-ik szentség is? vagy a házasság szentsége helyett a címer szentséget hozta be a magyar kormány?! Szerk.) a mely címer minden igaz magyarnak föltve őrzött becsülete — elvárható és megkövetelhető, hogy mindenkor és mindenütt a legnagyobb tiszteletben tartassék. (Ez már igaz, de a címert tisztelni lehet ám koszoru nélkül is. Szerk.)

Ismervén Tekintetességéd igaz hazafizhó méltó törvénytisztelőt, felköttem Tekintetességéd, sziveskedjék utasítani pusztaí gazdaságának mindazon egyéneit, kik házasságot kötni szándékoznak, hogy hivatalomban a kellő — ősi szép szokáshoz hűen ragaszkodva — ünnepélyességgel tartoznak megjelenni. (Az 1894-ik évi XXXI. tc. 39. §-a ezen ténykedéshez csak a házasságlekötést és két tanút kívánja. Szerk.)

Egyben értesítem Tekintetességédet, hogy az 1894. évi XXXI. tc. 61. §. értelmében nekem, mint kinevezett m. kir. állami anyakönyvvezetőnek áll jogomban és nem a plébános urnak a házasságnak megkötésére a napot kitűzni. (Azt hisszük, hogy nem az anyakönyvvezető ur, hanem a felek tölthetik ki házasságuk napját és az anyakönyvvezető tartozik őket akkor elfogadni, mikor ott a hirdetési 17 nap elmulásával megjelennek. Szerk.)

Kérem tehát Bődő Vandelt holnap, azaz f. hó 10-re reggeli 8 órára házasságu. ak megkötésére véget hivatalomban berendelni a figyelmeztetésén 6t, a kellő ünnepélyes megjelenésére, — ne tartván a törvény ellenségeinek üres ijesztgetéseitől.

Hazafias tisztelettel

Horváth László

(megint egy v. vel. Szerk.)

anyakönyvvezető.

Megjegyezzük ezen bírói levélre, hogy a hivatkozott 1894. évi XXXI. tc. 61. §-a egyáltalában nem szól a házasságkötés idejéről, hanem arról, hogy mily esetekben van helye a házasság megtámadhatóságának.

No de hát ki tehet arról, ha a szakcsi jegyző és anyakönyvvezető nem tud különbséget tenni a törvény és a miniszteri rendeletek közt és törvény gyanánt idézi a rendeletek §-ait?!

Es most jön még csak a java. Nov. 9-én éjjel 12 órakor megint mást gondolt az anyakönyvvezető ur, mert éjjel után fél egykor már bezörgött a szakcsi-majori bérő ablakán a közösgéi őrről és tudtára adta, hogy az általa berendelt felek meg ne jöjjenek 10-én, mert nem fogadják el őket.

A felek pedig ennyi berendelés és viszsza-rendelés közt is másnap iratokkal megjelentek és egy kis dorgatórium után részcsültek a polgári kötés jótétményében, aztán haza ballagván, onnét 11 órára az ősi szép szokás szerint koszorúval és násznéppel a templomba vonultak egyházi esküvőre.

Igy esett meg Szakcsen az első polgári házasság.

Volt aztán egy másik cifra eset is az új rend dicsőségére. November 2-án eljegyzést kötött Szakcsen két malombeli lakos, kiknek mindegyike a szakcsi plébániához tartozik egyháziilag, politikai községi tekintetben azonban mindkét malomház új-dombóvár uradalmi község területén fekszik.

A pusztákból és malmokból álló újdombóvári uradalmi község részei beosztottak azon valóságos községek anyakönyvi kerületeihez, mely községekhez egyháziilag is tartoznak, hogy így egy helyen találhassák a felek a plébánost is, meg az anyakönyvvezetőt is.

A szakcsi anyakönyvvezető azt nem fogta fel észszel, a főszoigabiróságnál pedig nem kért tanácsot, hanem a Fülláros malmi vőlegényt elküldte a kocsolai anyakönyvvezetőhöz, a Gábor-malmi menyasszonyt pedig Vak község anyakönyvvezetőjéhez, pedig a felek sem egyháziilag, sem politikai község tekintetében nem tartoznak sem Kacsolához, sem Vakhoz. A szegény felek lóttak futottak a három anyakönyvvezetőhöz, míg végre a szakcsi plébános utasítást kért a főszoigabiróságtól az anyakönyvvezető számára, akkor aztán megtartatott Szakcsen a polgári kötés, de az ide-oda való járkálás, valamint a hirdetés alól való felmentést is a feleknek kellett viselni. A huzavona alatt elmulott a hirdetésre való idő s jött az advent.

Ezen kapkodásait tetézte az anyakönyvvezető ur azzal is, hogy a feleket már most két esetben nem fogadta el a hivatalában, hanem azon napra és azon időre rendelte őket másodszorra, mikor szent misével esküdniök kellett volna a templomban, ezért aztán följelentés tétetett ellene a belügyminiszteriumban.

A följelentés így hangzik:

Nagyméltóságú Belügyminiszter Ur!

Kegyelmes Uram!

A legnagyobb alázattal emelek panaszt Kegyelmes Uramnál Horváth László szakcsi anyakönyvvezető ellen, azért, hogy a polgári házasságkötés idejének önkényzeri és saját kényelmének megfelelő kitézése által a feleket zaklatja és vallás kötelmeinek teljesítésében gátolja. A polgári házasság megkötése, mely 8 órától számítva 30—40 percet igényel, továbbá a kath. vallású felek gyónása és a szent mise alatti áldozása, utána pedig az egyházi esküvő annyi időt vesznek igénybe, hogy ugyanazon délelőtt alig végezhetnek a felek mindkét helyen — még az esetben sem, ha a szent mise délelőtt 10 órára tétetik, mint-hogy, azonban a szent misének a többi hívek miatt meghatározott időben kell tartatni és a szent mise ideje nem változhatik a szerint, a mint a házasság polgári anyakönyvvezetőnél végeznek, hanem megtartatik a mise 8 óra körül, ennél fogva még ha egy pár házasság van is, ha azok ugyanazon napon kényserítetnek a polgári

kötésre is, a mely napon a templomban esküsznek, világos, hogy a nyolc órai szent misére nem jelenhetnek meg gyónni és áldozni és szent misét hallgatni, mert ugyanazon időben egyszerre két helyen nem lehetnek; még nagyobb lehetetlenség ugyanazon délelőtt a polgári és vallási kötelmeknek megfelelni, ha több pár van házasságra.

Ez okból a szakcsi esperesi kerület azt határozta, hogy a felek egyházi esküvője mindig a polgári házasság megkötését követő napon legyen, így aztán a polgári tisztviselőnél töltött idő nem akadályozza a feleket sem gyónásukban, sem áldozásukban, sem szent mise hallgatásában, mert a többi hívekkel együtt a szokott időben ott lehetnek a templomban; amde Horváth László szakcsi anyakönyvvezető előtt a hívek vallási érdeke nem jó tekintetbe s nekem e miatt panaszt kell emelnem ellene egy Nagyméltóságú Uramnál, mint megyés püspökömmel és pedig:

I. Horváth László, ha saját kényelme és szeszélye egy kívánja, nem fogadja el a nála jelentkező házasságokat, hanem azon napra utasítja őket, a mely napon a templomban esküsznek a magához rendeli őket akkor, midőn szent miséves a templomba kellene esküdniök. Mintha csak az egyházi esküvőtől akarna a tekintélyt kieroészakolni a polgári házassághoz!

Szükséges-e ez Kegyelmes Uram? És szabad-e ez, kivált midőn ez eljárás a feleket akadályozza vallási ténykedésükben? A meghívott vendégek miatt a lakodalmat elhalasztani nem lehet és így kénytelenek a felek meghajtani az erőszaknak és akkor menni másodszor a polgári hivatalba, midőn templomban kellene lenniök. Állításomat bizonyítom az A. alatt idemellékelt jegyzőkönyvvel, mely tanuskodik arról, hogy nov. 24-én, jöllehet, ki van írva, hogy 8 órától 10-ig hivatalos idő van, Szalay József és Zalavári Bari felek nem találtak hivatalában az anyakönyvvezetőt, sőt a tanúk hívására sem jött le a község-házától hivatalába, csak azon okból, mert „nem készült” hozzá a polgári házassághoz s midben vélte ő a hiányzó készületet, azt is megmondta, hogy t. i. be kellett volna az anyakönyvvezetőt hivatalt fűteni és neki diszbe kellett volna öltözni.

E szerint a hivatalos helyiség fűtetlen állapota és az anyakönyvvezetőnek öltözödéshöz hiányzó kedre Szakcsen házassági akadályt képeznek és az anyakönyvvezető ur előtt fontosabb a fűtetlen szoba, mint a felek vallási érdeke és azon zaklatása, hogy másnap újra el kellett fáradozni a hivatalba.

Ugyanez történt nov. 26-án is a midőn Keszthelyi Pál és Rác Teréz a B. alatt mellékelt jegyzőkönyv tanuskodása szerint sem hivatalában nem találhatták az anyakönyvvezetőt, sem Rác Imre tanu kérésére nem tudták haza hívni őt, hanem a község-házából azt üzentek nekik, hogy jöjjenek másnap nov. 17-én a midőn pedig nekik a szent misére kellett volna megjeleniök.

II. Az 1894-dik évi XXXIII. t. c. szerint a polgári tisztviselő, ha megtagadja a házasságkötésnél a közreműködést, ezt írásba kell foglalni és a feleknek kiadni. Horváth László anyakönyvvezető ur, ezen törvény ellen is vétett, mert határozatát nem adta ki írásban egyik esetben sem.

III. Panaszt emelek azért, hogy a szakcsi anyakönyvvezető ur hetenkint csak két napon, hétfőn és kedden akarja a házasságokat fogadni, a mit bizonyítok ismét B. alatt mellékelt jegyzőkönyvvel. Ez ugyan kényelme az anyakönyvvezetőre, de sérelmes zaklatás a népre és kivihetetlen mert a magyar nép zenés lakodalmat tart és mert egy banda van a községben mindig más és más napokat választanak és vasárnaptól csütörtökig osztják fel a lakodalmakat, ha több pár is esküszik egy héten. Ha most már mind hűtőre és kedre szoritattnak elkeserednek, hogy ez egyedül régi vizagságtól is megfosztja őket az anyakönyvvezető kényelme.

Sérelmes volna a vallásra is a két napra szorítás, mert ha négy pár akar ünnepélyes misével esküdni, a négy közül csak kettő részesülhet ebben két nap alatt.

IV. Panaszt emelek azért is, hogy noha a törvény a kihirdetés jelentésétől 17 napot számítva megengedi a polgári házasságot, a szakcsi anyakönyvvezető mégis csak 20 nap eltelté után akar a házasságnál közreműködni.

V. Panaszt emelek azért is, hogy jöllehet

az 1894. évi XXXI. t. c. 8. § szerint csak a 20 éven aluli és *gyámhatóság alatt álló* kiskorú házasságához szükséges gyámhatósági engedély, a szakcsi anyakönyvvezető mégis a 23 éves Keszthelyi Pál házasságához, holott *ő soha sem volt gyámhatóság alatt*, fölmondással élt és így gátolta házasságát, úgy, hogy később a hirdetés alul is felmentésért kellett a főnek folyamodni.

A vallás és híveim érdekében elsorolt eme panaszaimra a legmélyebb alázattal kérek a Nagyméltóságu Belügyminiszter Úrtól orvoslást és annak egyes elrendelését, hogy a szakcsi anyakönyvvezető előbbre tegye a felek könyelmét és vallásérdekeit saját könyelménél; törvényes ok nélkül a feleket el ne utasítsa, és különösen ne kényszerítse őket arra, hogy azon napon és azon időben kelljen másodszor megjelenni az anyakönyv hivatalban, a midőn a felek már előleges megállapodás szerint vallási kötelemeik el akarják teljesíteni.

Az Állami anyakönyvvezetőnek nem hivatalosa kitudni előre az egyházi funkció idejét aztán csak azért is hátra vetni a polgári házasságkötést a célból, hogy a vallási kötelemeikben akadályozva legyenek a felek.

A kath. vallás — tévtan.

(—c.) A mi patentirozott liberálisaink már sokat produkáltak a kath. vallás ellen, sok vigat, de még több szomorut. Az összkormány kategorice hazaellenesnek deklarálta, Wlassics pedig a „magasabb közéleti erkölestan kultusz”-át tette a kath. erkölestan helyébe. Ultramontanok, sötétencek, feketecsuhások, gyülevészhad, baglyok, izgatók, hazátlanok: Mindezekből bőven kijutott a kath. ügy bátor védőinek, de még azt nem mondta róluk sonki, hogy tévtanokat hirdetnek, tehát, hogy maga a kath. vallás is tévtan.

Ezen legujabb röpké szó kimondásának dicsősége Modrányi I. Rettenetes Iván privigei főszolgabíróé illeti. Kimondta pedig e nagy szót egy végzésében, a melyben Novák község előljáróságát az állami anyakönyvvezetés dolgában tausított „makacsság” miatt felfüggesztette.

Az esetnek érdekes és tanulságos előzményei vannak, a melyekről ezekben számol be tudósítónk:

A felvidék romlatlan lelkü népe halál-félelemmel irtózik az új módi házasságtól. Ezen félelemből kifolyólag nem is igen akarnak házasodni, úgy annyira, hogy míg az előző években november havában legkevesebb 14 párig szoktak házasságra lépni, most csak egy pár jelentkezett házasságra; de ez az egy pár is oly sok kellometlenséget okozott a nováki h. plebánosnak, de különösen a községi előljáróságnak, hogy csak a jó Isten tudná megmondani következményeit ama zaklatásoknak, a mit ezek a szegény emberek kénytelenek elviselni.

Kmetty Miklós 32 éves nováki lakos és Dlabacs Anna zákopcei lakos Trencsén megyéből még október 30-án bejelentették házassági szándékukat. Az egyházban a hirdetések legott foganatosítva lettek, míg a polgári tisztviselő szülői bejegyzés hiánya miatt sok utánjárás után csak november 15-én foganatosíthatta a kihirdetéseket. Amde ekkor meggyült a baja a községi előljárókkal; első sorban pedig a bíróval, a ki a házassági kihirdetést sem miszin alatt sem akarta házára kifüggeszteni, a ki ellen az anyakönyvvezető a privigei szolgabírósnál panasz feljelentést tett. Majd pedig midőn a hó 17-én, mint a polgári kihirdetés foganatosításától számított legközelebbi vasárnap a szóbeli kihirdetést úgy a bíró valamint az előljáróság többi tagjai is megtagadták, ezek ellen a jegyző ismét feljelentést tett, mely feljelen-

tés alapján Modrányi Iván a privigei főszolgabíró, a nováki előljáróság ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte s az 12190/95 számmal leiratában az előljáróság minden egyes tagjával közölte.

A leirat a fent előadottak alapján elrendelvé Liska József nováki bíró, valamint Liska István albíró és Petriszka János és Hagara Jakab nováki esküdtek ellen a fegyelmi vizsgálat, mint a kik „konokságuk által kérdésessé tették az életbeléptetett törvény komoly intencióját”, így folytatja:

„Nem vehető sem mentő sem enyhítő körülménynek Liska József nyilatkozatában a törvény magyarázatára vonatkozó téves nézete, hogy a nevezett törvényben és §-ban nincs kifejtve, kinek kötelessége a kihirdetés, a törvény szelleméből azonban a polgári tisztviselőre hárítja azon kötelemet — nem vehető indoknak mulasztása igazolásául, hogy Novákon községébe nincsen, mert a hol ilyen nincsen, olyannak a bírólaka tekintendő, melyben a tanácskozmányok tartatni szoktak, végül mentségül nem vehetem sem azt, hogy a törvényt nem ismerte, sem azt, hogy a polgári tisztviselő maga sem eszközölte a kihirdetést, annál kevésbé azon indokát, hogy nincsen iusztában: a kihirdetést az előljáróság mely tagjára bizza? vagy hogy magyarul nem tud, sem ő, sem társai, vagy hogy aggkora és szemgyöngesége lenne akadály a kihirdetés személyes eszközésében, midőn bíraskodásának hosszu ideje alatt oddig mindazon kérdésekben, melyekben magyarázatra szorult, vagy a körjegyzőt, vagy hivatalomat fel tudta keresni, csupán ebben nem, hogy pedig aggkora vagy szemgyöngesége lenne a megtagadott ténykedésben akadály az személyes ismeretem alapján komolyan nem vehetem.

Liska István albíró, Petriszka János és Hagara Jakab esküdtek viselkedése s kivált Petriszka János ítmályó kijelentése, azon bonyomást teszik, hogy Liska József bíró tekintélye alatt *egy közös forrásból eredt tévtan állózatai* miért is a fegyelmi vizsgálat elrendelését mellőzhetlennek tartottam.”

Aláírta ezt az ukázt Modrányi Iván főszolgabíró ur, a kinek ezennel ünnepélyesen gratulálunk a legujabb tévtan felfedezéséhez.

BELFÖLD.

— **Katholikus körök.** A belügyminiszter a *duna-adoronyi* és *szent-andrási* katolikus körök alapszabályait jóváhagyta. Isten áldása kísérje működéseiket!

— **Liberális opasztszemle.** Justhék hogy port hintsenek a függetlenségi párt vidéki tagjainak szemébe, kimondják, hogy küzdenek a 67-es alapon álló kormány ellen, tényleg pedig egy gyékényen árulnak a liberális usos fazék körül ülő panamistákkal. Ez utóbbiak már unni kezdik az alakoskodást és legalább a vidéki pártszerveződéseknel nyíltan szövetkeznek a liberális függetlenségiekkel. Így történt legutóbb Iglón Szombathelyen Bonyhádon, így eselekedett a gölgyiezbányai választókerület szabadelvű pártja is. Ezen part elnögsége a mult hóban feltete érdekes felhívás útján a néppárt elleni szervezkedésre szólította fel a kerület liberális választóit mint az előttünk fekvő felhívás mondja, ekképen:

„A gölgyiezbányai szabadelvű pártelnöksége opasztszemle akar tartani és azért pártkülömbőség nélkül mindazon országgyűlési képviselő választókat kik nem akarják azt, hogy a hazafiság vallásiszipontok szerin itéltessék

mog kik nem akarják azt, hogy egy elmult sötét korszak értelmi színvonalára sülédjünk, tisztelettel felkéri:

Sziveskedjenek f. évi December hó 1-én d. u. 3 órákor Göllincbányán a nagyvendéglő termében tartandó párt alakuló gyűlésre megjelenni.”

— Az országgyűlés feloszlátása.

A „Nagyvárad” tegnapi száma feltűnő helyen azt a hírt közli állítólag jól értesült forrásból, hogy a kormány belátván, hogy a parlamenti helyzet, a jelen zűrtavaros pártviszonyok mellett fenn nem tartható, elhatározta és befejezett ténynek tekinthető, „hogy a *képviselőházat fel fogják oszlatni és március, április hóban lesznek az új választások.* A pártviszonyokra való tekintet mellett bejelözték a kormány elhatározásába a néppárt m ü k ö d é s e is, mely mint eddig is nagy hódításokat tesz az országban. A kormány tehát jobbnak látja most csinálni új választásokat és be nem várni azt az időt is, midőn a néppárt, a Ház mandátumának lejáratáig még jobban megerősödik, a mikor nehezebb lesz vele küzdeni”. — Ez a hír akár igaz, akár nem igaz, mindenképen csak buzdításul szolgálhat a néppártnak megkezdett szervezkedésének fokozott erővel folytatására. Nagyban növeli bizalmunkat az a tény, hogy a liberálisizmus jelenleg a néppártban látja legnagyobb veszedelmét.

A képviselőházból.

A szerdai ülésről pótlólag még megemlítjük, hogy P e r e z e l belügyminiszter válaszulva A p p o n y i grófnak a nőgrádi tisztújítás körül történt botrányokra vonatkozó interpellációjára, védte a főispán és a tisztviselők eljárását és mindenfélét kegyelmezett rá Szátovszkyra és pártjára. Többek közt azonban mégis beismerte, hogy R u d n a y főispán azzal felegette a Szátovszky-párti balassa-gyarmati bizottsági tagokat, hogy „kár lesz a b-gyarmatiaknak magukat a vármegye többségével annyira ellentétbe helyezni”. A p p o n y i hatalmasan replikázott halomra döntve a belügyminiszter érvelését, de a mameluk többség tudomásul vette Perezet ur „válaszát.” Az ülés végén még S i m a Ferenc is interpellált az iránt, hogy Csongrádmegyében már kitűzetett a tisztújítás, noha még nem minden kerületben volt megyebizottsági választás.

A esütörtöki ülésen B u j a n o v i c s Sándor, P é c h y Tamás, S i m a Ferenc, K o s u t h Ferenc és L u k á c s pénzügyminiszter felszólalásai után megszavaztatott az indemnity, majd U g r o n Gábor, B o l g á r Ferenc és F e j é r v á r y báró honvédelminiszter felszólalásai után a jövő évi ujonejtalék. Fejérvár br. tagadta, hogy a bányf-hunyadi hadgyakorlatok következtében több honvédgenerális nyugalomba küldetik. M a k k f a l v a y Géznak a nagyatádi mentelepben uralkodó szemlő ügyében tett interpellációja után H o e k János terjedelmes beszéd kíséretében interpellált a girálti kerületben a kormánypart részéről elkövetett s a stomfaiakhoz hasonló visszaölések dolgában. Kijelentte, hogy elítéli a néppártot, (köszönettel nyugtázzuk.) azt konstatálja, hogy a kormány az eddig a néppárt ellen alkalmazott visszaféléseket most Girálton kiterjeszti a nemzeti pártra is. P e r e z e l Dező belügyminiszter ropant zajban csak annyit jelentett ki, hogy már intézkedett, hogy a tényállás vele közöltesse.

A tegnapi, pénteki ülésen harmadik olvasásban is elfogadták a esütörtökön megszavazott javaslatokat, mire folytatást a költségvetés horvát tételének tárgyalását

Herman Ottó és Pulszky Ágostonak nyomdafestékre irdomellon beszédei után Pázmány Dénes a horvát kormány hivatalos kiadványából bebizonyította, hogy Horvátországban még a hivatalos közegek sem respektálják a kiegyezést. (Igy óvta meg a kiegyezés tekintélyét a liberalizmus!) Beöthy Akos, Szalay Imre és Horváth Gyula is beszéltek még egyetmást a horvát közjogról (mi az efféle közjogi veszekedéseket hiába valóknak tekintjük.) Még Tisza István és Ugron Gábor beszéltek s ezzel a honatyák, mint a kik jól végezték dolgukat, széjosztottak.

KÜLFÖLD

— **A török bonyadalom** még egyro tart. Legutóbb Szaid pasa volt nagyvezér Szmirnából az angol nagykövetséghez menekült, mert már nem érezte magát biztonságban. Kaisarikban, Hasszankaléban, a Zilo és Sivász vilajetekben újabb véres összütközések történtek a törökök és örmények között. Utóbbiaknak a pápa 50.000 lírát küldött.

— **Az Agliardi ügyről** az „Egyet-örtés” valamelyik hazugságokból táplálkozó berlini zsidólap nyomán azt a rommeszt ropprodukálja, hogy Goluchofsky gróf külügyminiszter a „legerélyesebben” követezte a Vatikántól Agliardi visszahívását Bécsből, mert ő nem óhajt vele többet érintkezni, és addig Revertera gróf nem tér vissza Rómába. Ha ezt Goluchofsky olvasná Bécsben, és Revertera gróf — Rómában!

Telefon-jelentések.

Budapest, dec. 7.

A képviselőház ülése.

Közel 11-re járt az idő s még alig jelentek meg az ülésteremben néhány képviselő. A folyosókon azonban sűrű csoportok-ban és izgatottan tárgyalták a stomfai választás gyalázatát. — Akad olyan „liborális” képviselők, a kik azt mondták:

— A néppárt ellen minden szabad!

Ezt az ellenzékiek hamar megszegy-nítették azzal, hogy ráutaltak a girálti botrányokra. Sűrűn hangoztatták, hogy ha a stomfai botrányok folytatódnnak, az vagy a szolgálóra, vagy forradalomra vezet.

Az ülés rövid lefolyása az:

Graenzenstein Béla államtitkár facetsi mandátumának ideiglenes igazolása után Tibád Antal és Polónyi Géza beszéltek a horvát kérdésről.

Olay Lajos az ellenzék zajos tetszése mellett **tátkozott a stomfai gyalázatos-ságok ellen.** Ez már nem választás, hanem kinevezés. A kormány csak úgy kinevezi a képviselőket oly hallatlan terroriz-mussal, erőszakoskodással és vandalizmus-sal, a mely arcába kergeti az embernek a vört. (Kacagás a jobb oldalon.)

A napirendre kitűzött kereskedelmi törvényjavaslat helyett 12 óraok az idő rövidsége miatt a kérvények tárgyalásá-ra kerül a sor.

Szeged városának kérvénye a magyar tannyelvű tisztai akadémián dolgában pártolók kiadatit a miniszterelnöknek.

A törvényeszkői szolgák fizetésének felomelése dolgában beadott kérvényekre nézve Kovács József és Tóth Aladár folszólalásai után elfogadjatik a bizottság pártoló javaslatát.

Az 1890. I. tc. módosítása tárgyában beadott kérvényeknél Hévizy János után a kereskedelmi miniszter is akart beszélni, de az ölnök kijelenti, hogy a kérvények nem tárgyalhatók, mert a jelen ülésnek már foglalkozott ezen ügyvel. Egyszersmind meglecközeti az ölnök a kérvénybizottságot, hogy máskor jobban vigyázzon a házszabá-lyokra. A kérvények újabb jelentéstétel vé-gett visszaadtnak a bizottságnak.

24 megyének a mezőgazdasági érdekek támogatásáról szóló kérvényeinél folszólal-nak: Horváth Béla, Darányi miniszter, Makk-falvay Géza (hat. javaslatot nyújt be az ör-lési engedély beszüntetése tárgyában) Poló-nyi Géza, Péchy Tamás, Ivánka Oszkár (A buzakivitel ellen). Darányi miniszter vála-szolja, hogy a mezőgazdaság érdekeit is (zs: mily kegyes! Szerk.) fogja szívén vi-selni, mire Makkfalvay hat. javaslata olvot-tetik. (Igy viseli szívén Darányi többsége a mezőgazdaság érdekeit is! Szerk.)

Az ülés végén Vajay István interpel-lálni akart a Lepsényi-ügyben. Szilágyi elnök erről lo akarta beszélni, de Vajay nem tágitott. Midőn tehát Vajay az ülés végén fel akart szólalni, Szilágyi megkérdezte a házat: Akarja-o meghallgatni Vajayt?

A többség azzal válaszolt, hogy el-hagyta a termet s így Vajay interpellációja elosett — a liberalizmus nagyobb dicsőségére.

TÁVIRATOK.

Stonfa. dec. 7. (Ered. táv.) A nép-párt táborában tegnap arról beszéltek, hogy Otcscak bukása esetében mo-ustre-deputációban, vagy felségfolya-modvány útján a királytól kérnek igazságot a kormány ellen.

Bécs. dec. 7. (Ered. táv.) A király ma délelőt a szokásos ünnepek között feltette Lambartovic és Haller új bitorosokra a hirtumot.

Róma. dec. 7. (Ered. táv.) Persico oiboros meghalt.

London. dec. 7. (Ered. táv.) Szaid pasa menekülésének közvetlen okairól bizonyosat nem tudnak. Szaid pasa állítólag kijelentette a szultán előtt, hogy a forron-gások és a szultán ellen intézett merénylet kezdeményezőit nem ismeri s ezért nem tehet ellenük semmit. Erre a szultán őt is gyanusította.

Városi és vidéki hírek.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyés püspök XIV. sz. körlevele közli XIII. Leó pápának Szt. József jubileumának ünneplésére vonatkozó levelét, majd dec. 17-iki határuappal új pályázatot hirdot a tinnyei kántor-tanítói állásra, végül pedig közli Kuti Márton kanonok kinevezését strázsai prépostit.

— **A vizivárosi kath. főiskör** céljaira újabban Valentovics Mihály ur 5 frtot adományozott

— **Szép ajándék.** Mészleny Benedekné egy sajátkezűleg készitott értékes mise mondó ruhát minden hozzátartozói-val; Mészleny Pálné pedig egy hasonlóképen nagy gondallal készitott, igen szép ki-vitelű miseingot ajándékozott a velencei r. k. templomnak. Mindkettő Boldogasszony szepültelen fogantatásán ünnepeén fogja elő-ször hirdetni a kegyes adakozók vallásos nagylelkűségét.

— **Baltik Frigyes,** a dunáninneni ág. ev. egyházkerület szuperintendense teg-napelőtt este Székesfejérvárra érkezott és tegnap megvizsgálta az itteni ág. ev. lel-kösi hivatalt.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.** Folyó hó 10-én 10 óra-ko a megyeházaán közigazgatási bizottsági ülést tartának.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.** Folyó hó 11-én délelőtt 10 óra-ko a városház tanácsstermében közigaz-gatási bizottsági ülés lesz.

— **Érettségi vizsgálat.** A székes-fejérvári tankerületből a decemberi pótló és érettségi vizsgálatok a székesfejérvári kath. főgimnáziumban f. hó 12—18 napjain fog-nak megtartatni. Az írásbeli vizsgálatok 12-16-ig tartatnak; a szóbeli pedig 18-án lesz. Erről az érdekeltek azzal értesittetnek, hogy a vizsgálatukat megelőző napon ok-

mányikkal ellátva tartoznak ezen igazgató-ságnál jelentkezni. Székesfehérvárott, 1895. dec. 6. Pallér Kelemen főgimn. igazgató.

— **Bankett.** Zóbel Gyula helybeli kir. pénzügyigazgatónak kir. tanácsossá történt hinevezetése alkalmából f. hó 6-án este a „Magyar Király” szálló disztormében fényes bankettet rendeztek a pénzügyigaz-gatósági tisztviselők. Számos hivatalnok s előkelő kereskedők és Zóbelnek számos ba-rátja vettek részt a banketten, melyen szel-lemes felköszöntökben nem volt hiány. Az első tósztot Morzich pénzügyigazgató-helyet-tes mondotta az ünnepeltre. Utána még Havranek József polgármester. Diaballa György. Major Lajos Nagy Ignác stb. mondtak pohárköszöntőket.

— **Polgári házasság karhata-lommal.** A Kossuth-ku'tusz erős várában, Szabolcsmegyében a komecsei nyaköngyve-zető nemcsak arról híros, hogy f. óvi okt. 1-én, midőn a kihirdelési táblát kifüg-gesz-tette felkiáltott: **Kezdődik a komédia!** hanem arról is, hogy teljes hatalommal kö-vetelte a jegyesektől, miszerint ünnepélyes máz pompával, kíséreléssel és a menyasszo-nyok koszorúval jelenjenek meg a polgári kötésre. Sőt egy n. balási vőlegényt és ke-mecsei menyasszonyát november 27-én, melyre előzetesen kísértő ő jegyzősége a megjelenést, önkönyűleg nov. 28-ra ulált és utasított dacára, hogy a lakodalom elközdö-dött és semmi ok az elhalasztásra fon nem forgott. Nov. 28-án pedig egy másik pár polgári összeállításánál valóságosan remekelt. A katolikus jegyespár vőlegényo midőn a szerződés illetőleg a bejegyzés aláírására ke-rült a sor, bátran kijelentette a törvényre hivatkozva, hogy vallási meggyőződése tiltja aláírni, hogy ő már férj, meri ez csak Isten aláírásánál lehet. Erre az anyakönyvezelő nemcsak ráfordmedt, hanem a **templomi házasság kötést becsümelve,** semmi-nek nyilvánította és a községi bírót hitta se-gélyül a renisens vőlegény megrendszabá-lyozására így aztán ennek kényszeri bünte-téssel való fenyegetésével sikerült megféle-míteni a becsületes lolkü vőlegényt és erő-szakkal aláírtni a bejegyzést. Ez és a mind jobban éltetik Kemecson a magyar állami lelkiismereti szabadságot és a polgári háza-sági önkéntességét!

— **Kisdödvő-egyesületi ülés.** A székesfejérvári városi szent Imre horegről nevezett róm. kath. kisdödvő-egyesület hol-nap, e hó 8-án délelőt 11 óra-ko a városház tanácsstermében választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai ez uton is meghivatnak. Kelt Székesfejérvárott, 1895. dec. hó 6. napján. Az elnökség.

— **A kisasszony-feleség.** *Sohm tanár a német protestánsoknak a polgári házasság elleni állásfoglalásról írt könyvében írja, hogy Német-országban éppen nem ritka eset, hogy nem egy menyasszony a polgári közev előtt történt u. n. házasságkötés után nem engedi meg, hogy asszonyának hívják, hanem mig az oltár előtt nem lépett házassági frigyre, megköteteli a kisasszony címet. Ez történt a múlt vasárnap a nyitrai polgár menyasszonya, midőn Szabó anyakönyvezető a polgári aktus után a fiatal párt férj és feleségnek kijelentette, keresken kimondta, hogy feleség akkor lesz, ha majd a templom-ból kijött. A válszallagos hivatalnok nem kis zavará-ban csak annyit tudot felélni: Kisasszony, kegyed vécél! — Ha a francia és németországi társadalom-ban tisztelet tárgyai az ilyen ott gyakori „vécék”: mi a magyar nőnek ilyen öszinte meggyőződésből fu-kult megnyilatkozása előtt férfias tisztelettel kellék cseletünk.*

— **Az a bizonyos két féle mérték**
A budapesti kir. ügyészség megindította a bűnvádi eljárást mindazok ellen, a kik a fogházból kiszabadult Lepsényi Miklóst ün-nepelelték. Vajon mi történik azokkal, a kik Stomfán két napig éhezettek 1200 néppártit? És mi történik például a szociáldemokrata „népszavá”-val, a mely folyton dicsépi ma-gasztalja a becsukott „elvtársakat”? Külöm-ben is ajánljuk a kir. ügyészség becesis figye-lmébe a „Népszava” dec. 6-iki számának „Móltóságos elvtársak” c. cikkét.

Gyönyörű fácánvadászatot tartott Zichy Jenő gróf a hó 2-án és 3-án Felső-Szent-Ivánon. A vadászatot — mint tudósítónk írja — részt vettek a házi uron és Rafael fián kívül Bethlen Gábor és László grófok, Zichy János gróf, Zichy Manó gróf, Goumeous báró ezredes, Elek Gusztáv, Schwarzenberg György herceg, Wurmbrandt gróf, Lázár Jenő gróf, Meszlényi Lajos, Lits Gyula, Chernel Gyula képviselők, Scherer Camillo, Boda Sándor és Vértessy József. Lövetett 672 drb fácánkakas, 15 drb fogoly. Az itt tapasztalt nyulbetegség miatt nyul nem lövették. A vadászatokat fényes lakomák követték Zichy Jenő gróf igaz magyar vendégszerető kastélyában.

Egy kálomista „hecekáplán.” Liberális lapársaink sűrűn közölnek híreket olyan kath. papokról, a kik a templomban és azonkívül kikélnek az egyházpoltikai törvények és egyáltalában a liberalizmus ellen és mindenkor a „hecekáplánok”, „izgatók”, „renitens papok” stb. titulusokkal látják el a papokat és azzal vádolják őket, hogy politizálnak a szószéken. Nos, mi is mutathatunk ilyen „hecekáplán”-t, ilyen „izgatót”? **Iván y o s Soma** nagy-harsányi ev. ref. pásztor személyében, a ki egy házasság kötés alkalmával tartott beszédében a liberális „Pécsi Napló” dec. 4-iki száma szerint szörnyen magasztalván a polgári házasságot, a következőképen izgatott a katolikusok ellen:

„Nem inkább kárhoztatjuk azokat a lelketlen álprófétákat, kik az országban széjjel járván a társadalmi körülményeket önző céljaikra használják fel. Itt már fel kell emelnünk kárhoztató szónokát, nehogy a balsors által oly sokszorsujtott nemzetünkre a viszály átka boruljon. Azt mondják ezek, hogy az egyház tekintélye, a polgári házasság által kisebbedni fog! Nem, hisz a mi egyházunk azon földön táplálkozik, melyről a költő azt mondja, itt élned halnod kell. Ha a haza nagy, annak fényéből nekünk is adatik rész, mert mi más szeretetet nem ismerünk, mint a mely a hazát és egyházát egyképen nagygyá, s erőssé tenni kívánja stb.”

A hatóságok ebben természetesen nem találnak izgatást. . . .

Öngyilkosság. Rác-Almásról értesítik lapunkat, hogy Pék János odaváló 25 éves legény folyó hó 5-én addig ismeretlen okból felakasztotta magát.

Az első nyitrai választás ügyében kiküldött vizsgáló bizottság, mint a „P. H.” írja, husszu szünet után (11) e napokban újra felvette működését Nyitrán, a hol most a városháza termében tanácskozik, mert a megyeháztermében folytonosan zaklatták (?)

Halálozás. Részvételt értesülünk, hogy nemeskéri András György m. kir. posta-távirtda tiszt f. évi december 5-én életének 43-ik évében elhunyt Budapesten. A megboldogult temetése ma délután volt.

Megfagyott. Menyher György 78 éves molnárlegény duna-pöntölei illetőségű lakos, mint lapunknak írják, a Duna-Adony és Rác-Almás közötti országuton f. hó 4-én megfagyva találtott.

***Ritka alkalmi vétel leltározás előtt** az összes raktárunkon levő czikketeket eddig még nem létező árban áruba bocsátjuk ajánljuk a n. é. közönségnek e rendkívüli olcsóságok szíves megtekintését.

tisztelettel

Deutsch Mano és fia.

* Egyházi szerek, műhímzések, emplomi és egyesületi zászlók, miseruhák

keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehérneműk, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szűts és Társ a a bibornok-érek és Magyarország hercegprimásának udvari szállítót. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Irodalom és Művészet.

— Színház. Csütörtökön harmadszor adták a *Citerás-t*, melynek zenéje most sem tévesztette el a hatást. Csongory Mariska (Rozetta) és Petrik Agnes (Kukurilli) szerepében, Mezei (Pabló) és Nagy Gyula (Rikardó) énekszámakkal is arattak tapsokat. Közönség közép számban volt jelen.

A jövő heti műsor:

December 9-én, hétfőn: *A suhancz* operette.

10-én, kedden: *Frou-frou* szimfónia.

11-én, szerdán: *Mi történt az éjjel?* (Ujdonság.)

12-én, csütörtökön: *Mi történt az éjjel?*

13-án, pénteken: *V. László*, dráma (Zóna.)

14-én, szombaton: *A királyné csipke kenője*, operette. (Ujdonság.)

15-én, vasárnap este: *Az ingyenelők.*

— A Kis Jézus. E cím alatt egy pompásan kiállított verses képeskönyv került ki a sajtó alól, mely a karácsonyi ünnepekre meglepetés kíván lenni a gyermekvilág számára a könyv minden egyes darabja könnyen érthető nyelven, folyékony versekben a kis Jézust szerepelteti pajtásai között, a szülői házban, játékaival, munkája közben; minden vers kerekded történet, mely a gyermek szívét gyönyörködteti és namesíti egyszerre. A versekhez külön lapokon díszes kivitellű képek vannak mellékelve, melyeket Zsivány János művészi felfogással rajzolt meg. A versek mindegyike alkalmas arra is, hogy iskolai ünnepélyek alkalmával szavaltassék; ilyes verseknek ugy sem vagyunk igen bőviben. Jóllehet a könyv igen díszes, finom papíron, csinos vászonkötésben, szép, színes címképpel ellátva jelenik meg, ára még is csak 1 forint 10 kr., mely összeg a szerző, dr. Prónai Antal kegyesrendű tanár címére küldendő (Budapest, IV. Városházter 4.)

— Dreizehnlinden. Annak idején kedvezően fogadott „Dreizehnlinden” magyar fordítása még száz egynehány példányban megrendelőkre vár. Kapható a fordítónál, Fiedler Lajos segédlektornál, a ki a „Fejérmezei Napló”-nak is kitűnő munkatársa, Karavukozán, Bácsmezőgyében. Papok kövte erga 6, füve erga 3 sacra is kapják és a fordító ha tömeges megrendelést kap intenciókra, ezeknek tulnyomó részét jótékony célra fordítja. Ajánljuk a kath. szépirodalom e jelos termékét különösen a papság és a kath. körök figyelmébe. Karácsonyi ajándéknak is alkalmas.

— Erdélyi Kath. Hítszónok. V. Kötet. Tartalma: Konferenciák; Ünnepi és Alkalmi Szentbeszédok Forster Jánosnál. Ara a finom papíron, szép betűkkel nyomtatott könyvnek bérmentes postai küldése 3 forint. (Sacerdotibus erga 10 int.) Megrendelhető a szerzőnél Gyulafehérvárról. Ajánljuk, a kiváló gonddal megírt könyvet a papság figyelmébe.

— A Magyar Nemzet Története c. kiváló értékű munkából most jelent meg a 22. füzet, melyben Nagy Lajos uralkodása van elbeszélve. A füzet műmelléklete remekül reprodukálja Benczur Gyulának azt a Hunyadi László bucsuja cz. híres festményét, a mely a nemzeti múzeum képtárára raiók is nagy számban és egytől egyig igen érdekesek. Köztük van: Nagy Lajos király ezüst érme Velence látképe. — Egy részlet Szt. Simon ereklyéirtó koperszójáról, Johanna királyné síremléke, Nagy

Lajos király ezüst garas Nagy Lajos ezüst denárja. — A mária ezeli Mária kép, IV. Károly császár. A runkelteini vár falfestmény Erzsébetkirályné, Nagy Lajos anyjának peccéje. Nagy Lajos anyja és cimere A kassai templom homlokzata. A kassai templom. Töröck Nagy Lajos király sírkövéről. A Szalay-Bartóti féle millénárius munkát a közönség oly rendkívül kedvezően fogadta, hogy valóban felesleges azt újabban is legmélegben ajánlanunk Csak annyit hogy az I. kötet remek díszkötésben már kapható és hogy nem sokára a II. kötet megjelenésével a munka fele teljesen készen lesz. A megrendelések a kiadó-céghez intézendők. Wodianer F. és fia Lampel R. Andrásiu. 21.

— Lelki Vigasz. Dr. Engels János temesvár-jozsefvárosi esperes-plébános ezen nagybecsű hitbuzgalmi havi folyóirattól most jelent meg a decemberi füzet a rendesnél lélekemelőbb tartalommal Ara a folyóiratnak évenként egy évre 1 forint 50 ks.

— A „Herko Páter” kath. életp folyó évi 45. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt elölápot olvasóink figyelmébe. A „Herko Páter” előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 forint. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtűzek ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, Zsibars-utca 7.)

Az ezredéves kiállításról.

Tárgysorsjáték a kiállításon.

A napokban hagyta jóvá Lukács László pénzügyminiszter azt a tervet, hogy az ezredéves kiállítás idejében két ízben nagy tárgysorsjátékot rendezzenek a kiállításon. Az első ilyen nagy sorsjáték — hogy ugy mondjuk, országos tombola — húszára 1896. július 15-én lesz, a másodiké később meghatározandó időben.

A sorsjátékra egy félmillió 40 filléres sorsjegyet adnak ki s lesz 20.000 nagybárá nagyon értékes nyeremény, többnyire művészi kivitellű dísztárgyak, — összesen 160.000 korona értékben. A nyeremények a következőké lesznek:

Elő főnyeremény	20.000	korona értékben
2-ik	10.000	„
3-ik	6.000	„
Tíz nyer.	2—2000	kor. összesen 20.000 kor. ért.
tíz	1—1000	„
25	400—400	„
250	200—200	„
100	20—20	„
500	10—10	„
5000	2—2	„
14000	1—1	„

A nyereménytárgyakat külön kiküldött bizottság vásárolja össze s a húzás a lottó igazgatóság felügyelete alatt politikai biztos jelenlétében lesz a kiállítás területén. Az első tizenhárom főnyeremény nyerői megkivánhatják, hogy a nyereményt 20 százalék levonásával készpénzben fizessék ki nekik.

Az ügyvédség kiállítása.

Az igazságügyi kiállítási pavillon hatalmas kupolája alatt 47.60 négyzetméter alapterületen lesz a magyar ügyvédség kiállítása, a melyet az ország összes ügyvédi kamarái rendeznek a budapesti ügyvédi kamara vezetése mellett. Ez a kiállítás felőleli mind azokat a történeti emlékeket és okmányokat, a melyek a magyar ügyvédség fejlődésére vonatkoznak s mivel az ügyvédség a legszorosabb kapcsolatban van a törvénykezéssel, kiterjeszkedik a törvénykezés fejlődését feltűntető és illusztráló okmányokra és tárgyra is. Hogy ez a kiállítás egészen tékélyes legyen, az ügyvédi kamarák megíratják eredeti levéltári kutatások alapján a magyar ügyvédség történetét s ez a fontos és nagy munka első és akkor még egyetlen példánya szintén a kiállításon lesz.

A jótékony pavillonja.

Magyarország sok ezer közjótékony intézete külön épületet kap az ezredéves ki-

állítás. Eredetileg a közművelődés és részben a közoktatás kiállításába szánták a jótékony intézetek és egyesületek kiállítását, de ez is olyan nagyra és izmosra fejlődött, hogy külön hajlékot kell számára emelni. Ebben a legközelebb elkészülő pavilonban lesz a siketnémák, vakok, gyengeelméjűek nevelésére és oktatására vonatkozó minden eszköz és adat, árvaházak, szeretetházak, menedékházak kiállítása, a különféle közjótévközpontok kiállítása, továbbá mindazok az érdekes dolgok, a melyeket maguk a társadalom gyámoltjai készítenek, előállítanak. Az új pavilon terve a műszaki osztályban készül s rövid időn már hozzáfognak a kivitelhez.

Közgazdaság.

Értéktőzsdei hetiszemle.

Lustig Miksa budapesti bankéig hetijelentése a „Fejérmegyei Napló” számára.

Budapest, 1895. december 6-án.

A budapesti tőzsdének ismét egy megpróbáltatásokban teljes hete mult el. Az utolsó fizetőnap rémgyanút fenyegette a tőzsdét. De ez is rendes lefolyást nyert mindenki kiegyenlített tartozását — a fekete tábla tiszta maradt. S most új rovásra folytak az üzletek tovább.

A járadékpiacra a javult pénzügyviszonyok lendítettek.

Bankrészvények — ma majdnem kizárólagos tárgyai a forgalomnak, lassu de annak dacára változó ütemben haladtak s ma általában magasabban zárnak. Osztrák hitel emelkedett, magyar szintén szilárdabb leszámítólót jó kezek veszik, kereskedelmi bank-, fumei-, ipar-, etc. kévéssé forognak. A vélemények bár megoszlanak de a nagyobb rész javulást remél.

Takarékpénztári részvények biztosító papirokban inkább eladási hajlam nyilvánul.

Az ipari részvények e héten ismét hanyatlottak. Főleg bánya és téglárészvényekben volt kínálat. Kassa-Somodi-, Drasche-Göztégla erősen hanyatlott. Keramiai-Brasói-Salgó-javulást mutat.

Vasművekben jobb a hangulat. Rimanurányi szilárd.

Közlekedési értékekben nyugodt villam. Államvasut., déli vasut szilárd. Villamos emelkedésre nyújt reményt.

Az értékek fluetatióját alanti táblázat mutatja:

	Nov. 30.	Decz. 6.
Osztr. hitel részv.	368 —	375.89
Magyar. „	437 —	442.50
Osztr. államvasuti r.	363 —	370.50
Leszámitoló bank r.	265.50	281 —
Villamos v. vasut r.	290 —	294 —

— Fejérmegye és a millennium.

Vettük a következő felhívást és felhívjuk rá gazdáink figyelmét: A földművelésügyi miniszterium kiállítási irodájának tudósítása szerint az eddig történt bejelentésekről nem igen lehet következtetni arra, hogy a kiállítás mezőgazdasági csoportjainál, különösen pedig az élőállat kiállításoknál oly eredmény éressék el, mely a külföldi látogatókra való tekintettel, hazánk mezőgazdasága és állattenyésztése érdekében kívánatos lenne.

Hazafiai tisztellel jölkérjük ennél fogva a Gazdákörzséget, hogy a mezőgazdasági — illetve az élőállatkiállításokon minél nagyobb számban résztvevni és ebbeli szándékát, aláírott egyesület titkári hivatalánál (Székesfehérvárott) bejelenteni sziveskednek.

Mihertartául megjegyezzük, hogy az élőállatkiállítások egy részének bejelentési

határideje és pedig az első (használati) lókiállítás 1896. évi február hó 15-ig; a második (tenyésztés) lókiállítás 1896. évi jun. hó 1-ig; a hizott szarvasmarha és juh, valamint a tenyészjuh kiállításé f. 6. december hó 31-ig, végre a tenyészszarvasmarha és bivaly kiállításé 1896. évi ápril hó 1-ig meghosszabbított.

Kelt Székesfehérvárott, 1895. dec. 1-én.

A Fejérmegyei gazdasági egyület Elnöksége.

— A kiállítási osztályorsjegyek második huzása tegnap kezdődött Budapesten. A tegnapi huzás fontosabb nyerevényei ezek:

15000 koronát nyert: 28920.
8000 koronát nyert: 64362.
6000 koronát nyert: 86230.
2000 koronát nyertek: 5530 15189
24232 40738 62954 65838 70661 76394.
1000 koronát nyertek: 10241 1362
13189 18769 22513 2353 25520 29618 32927
4087 44169 62459 63999 66884 67076 71122
73521 80143 84116.

200 koronát nyertek: 1681 1713
2724 2832 3368 4499 4477 6153 6269 7320
878 936 11595 11647 11595 11647 11953
11127 13381 13143 15879 16445 16664 17660
18182 18519 19977 2084 2148 22939 23674
2484 21884 25724 25846 26254 28793 30131
30937 31559 31816 33277 33211 33359 35822
3974 40559 41707 41671 4017 44316 46219
47201 49121 50514 51912 52915 52586 54040
58483 58375 59479 60410 6213 61511 62431
63493 64983 65719 66387 67396 67541 69709
69106 69805 71000 70892 70890 71419 72885
73703 73212 73632 74257 74128 75401 75904
75477 75142 78354 80489 81803 81743 81669
81565 82246 83128 85709 87328 87781 87255
88317 89731 90786 90647 90469 92745 937
93524 93891 95542 95782 95736 97201 9917
99863 99763.

— A kartell-malmok üzelmei ellen.

A budapesti malmok 2 évvel azelőtt óriási tarifakedvezményeket kaptak idegen buza bevitelére, de ezzel szemben kötelező ígéretet kellett tenniük, hogy a gabona áresését előidéző üzem redukációra addig egyezsége nem lépnek, a mig ezen tarifakedvezmények érvényben maradnak. Ennek dacára a zsidó kezekben levő nagy malmok kimondták, hogy a jövő év első harmadában 600.000 mm. lisztet kevesebbet őrülnek, azaz 7—800.000 mm. búzával kevesebbet használnak. Céljuk ezzel egyrészt még inkább leszoritani a gabona árát, másrészt még jobban felemelni a gabona árát. Ily frivol módon még nem támadtak meg a magyar gazdát és népet, mint ezek a malmok. Tegnap este számos képviselő, köztük a kormány-párti Pálffy Elemér is, Károlyi Sándor gróf elnöklele alatt értekezletet tartottak, a

melyen élesen kikelve a malmok szemérmelen eljárása ellen, elhatározták, hogy ez ellen ma nagy akciót kezdenek a képviselőházban.

— **Állat beviteli tilalom** A szarvasmarháknak Németországba való bevitelére a ragados tüdőbaj esetleges behurcolásának veszélye miatt Arva-, Bars-, Szepes-, Liptó-, és Nyitra megyékből eltiltatott.

— **A Mátyás-községben** engedélyezett s január 15. április 1. július 8 és november 24-ére eső vásárokat mint értesülünk a jövőben megtartják.

— **Székesfehérvári piaci árak.**

1895. december 7-én:

Gabona: buza 6.10—6.20, rozs 5.60—5.80, árpa 4.50—5.00, zab 5.50—5.55, kukorica szemes 4.—4.10, csés 2.40—2.50, bab 8.50—8.60 frt métermázsánként.

Hizott sertés: könnyű 35—36, nehéz 36—38 kr. klgr. eleven súly szerint.

— **Modori piaci árak:** dec. 7. Gabona: buza 6 frt, rozs 5.30 frt, árpa 4 frt, zab 5.50 frt, kukorica 4 frt, bab 8.20 frt.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hit-rokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bűnrészességgel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emel, de uton-utfélen pellengérré állítja hitünket és arcul veri katolikus hit-elveinket.

A miskolci Szabadság december 4-iki számában „Fel a kormány ellen” c. vezércikk szörül-szörn ki van oltóva a „Fejérmegyei Napló” nov. 23-iki számából, melyben egy tisztántul protestáns „az ellenzéki pártok a kormány ellen” c. alatt cikkez. Miskolci lapтарыunk csak annyiban változtatott cikkünkön, hogy a liberalizmus ellen megindítandó küzdelem helyébe azt teszi: a 67-es alapon álló kormánypárti uralom megdöntése s a szabad és független Magyarország megerősítése

Fiedler L. urnak, Karaváskova. Kérjük az ígért példányt.

Koller L. urnak, Nadap. Szivesen igazítjuk helyre, hogy a járási főszolgabíró csak e hó 1-én szólította fel őnt, nem lenne-e hajlandó elvállalni az állami anyakönyvvizetést és hogy Ön az ügyet nyomban az egyházmegyei főhatóság elé terjesztette. Mi annak idején a főispánék által délelgetett függetlenségi lapból vittük át az Önről vonatkozókat. A főhírből azonban a megyei közigazgatási bizottság, a mely Ön tudta és beleegyezése nélkül felvette a kinevezendők sorába. Egyebekben béke velünk.

F. I. Gyulafejérvár. A legnagyobb sziveséggel. Ajánlatát elfogadjuk, de figyelemzetjük a lapunkban legközelebb megjelenendő nagyfontosságú nyilatkozatra. „Nagyvárád” című lapтарыunk rendez „jó” értesültségében azt írja a stomfai választásról, hogy a „Fejérmegyei Napló” szerkesztőjét Bartal elnök kintasította a teremből, mivel isgatótt a szavazók között. Hasonló hírek keringtek, sajtóságos módon Székesfehérvárott is. Lapunk szerkesztője igen szivesen „isgatótt” volna Stomfán, de a választás napján, legnagyobb sajnálatra, nem volt Stomfán, hanem Székesfehérvárott.

Cajus. Helyes. Várjuk a többi. A P. S.-ban kérdezett: Örvendetesen igaz. A változás már legközelebb beáll.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,

bank és váltóháza Budapesten,
Váozl-körút 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1895.

Fodrász-üzlet megnyitás.

Alírott tisztelettel értesitem a n. é. helybéli és vidéki közönséget, miszerint a Szent-Ferenc-rendűek épületében a püspöki palotával szemben lévő

Földes Ignácz-féle
borbély és fodrász üzletet

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan berendeztem.
Midőn üzletem

folyó évi november hó 16-án, azaz szombaton

megnyitottam és a n. é. közönség becses tudomására hozva, kérem pártfogását s egyszersmind biztosítom, hogy éveken át szerzett tapasztalataim és szakavatottságom érvényesítésével mindenkor törekedni fogok a n. é. közönség igényeit a legpontosabban kielégíteni és teljes bizalmát kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Gaal István,
borbély és fodrász.

Liebing Richárd
toronyóra-gyár.

Liebing Richárd, a bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszék és a bécsi 13. ker. cs. kir. városi kiküldött járásbíróság hites szakértője és becselője

Bécs, 13. Speizingerstrasse 66.

kizárólag csak toronyórákat készít, templomok, városházák, kastélyok, lak-tanyák, iskolák, gyárak stb. számára, a legújabb és legjobb konstrukció szerint és szolid kivitelben. Hasonlóképen elvállalja toronyórák javítását is, községeknek pedig részletfizetéseket is n-e gedélyez.

Költségvetések díjtalanok.

Pályázati hirdetés.

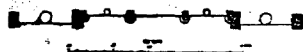
Fejérvármegye Nadap községében a községi szülésznői állás üresedésében lévén. arra ezennel pályázat hirdettek.

Évi fizetés 40 frt és minden születési esntnél 1 frt 50 kr. működési díj.

Pályázati kérvények az oklevél és működéséről bizonyítványokkal felszerelten f. hó 15-én lehetőleg személyesen adandók be. A választás f. hó 15-án fog megtartatni.

Nadapon, 1895, dec. 5-én,

Községi Elöljáróság.

50 kr. bélyeg. Maaotat

Hazai műipar!
Künnő erőteljes, széphanгу s tartós szerkezetű, kisebb és középnaгyсаgu előljátszó pedálos

UJ
templom-orgonák

szállításra készen, mérsékelt áron eladó. Alulírott nál szakbavágo megrendelések minden naгyсаgu uj orgonákra a legújabb (Pneumatikus) rendszer szerint, valamint javítás a hangolásokra az ország bármely részéből elfogadtatnak, s rövid idő alatt eszközölte nek mérsékelt áron Bővebb tudósítással készséggel szolgál:

Szalay Gyula
műorgona építő-intézet
Székesfejervárott.

BIZONYÍTVÁNY.

Mely szerint alulírt egyházközségi előljárság jó lelkiismerettel teszek tanubizonyiságot a következőkről:

Ev. ref. egyházközségünk részére Szalay Gyula székesfejvári műorgona-építő ur a jelen év folyamán egy 8 szoló és 4 mellékvaltozatu uj orgonyt készített, mely a mai napon vétetett át. Ez orgonát egy a fölülvizsgálatra meghívott szakértő bizottság, mint az egyháztanács egy minden tekintetbe kifogástalan műnek találta.

A nagy műizlésre valló imponáns és díszes külső, a jó anyagból készült szerkezet, a szép tőmör és erőteljes hang, a tiszta intonáció, a mechanika gyors és zajtalan működése, az egész művet jellemző és tartósságra valló erőteljes kivittel oly előnye a műnek, melyek minden szónál jobban dicsérik alkotójubát és a melyek Szalay Gyula műorgona-építő urat, az egyháztanács jegyzőkönyvi elismerő köszönetére és jutalmazására érdemesítették.

Mindezek után Szalay Gyula műorgona-építő urat egy ó, mint hivatása magaslatán álló művészt, úgy is mint jellemes és pontos embert a legőszintebben merjük ajánlani mindazok figyelméhe és bizalmába, a kiket érdekel.

Papolezón, 1895. november hó 9-én.

A Papolezi Háromszékmeгye ev. ref. egyházközség előljársága:

Veres Károly, **Bodola József,** **Molnár Gábor,** **Jmrech Mózes,**
ref. lelkész, elnök. presbiter. orgonista, egy. közh. jegyző. egyházi tanácsos és közigazgató.

Sándor Ármin,
egyház-tanácsos és községi tanító.

Hazai gyártmányu női posztó minden szinben 48 és 55 kr.

Legdivatosabb

női divatkelmék, kabát- és gallérok

eddig helyben nem létezett választékkal

divatáru-házunkat felszereltük.

Leghíresebb gyárostól

VÁSZON ÉS ASZTALNEMŰEK

RAKTÁRA.

DEUTSCH MANÓ és FIA.

Állandó kiállítás menyasszonyi fehérneműi kelengyékéből.

Vasuti új menetrend.

Székesfejervárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.

Budapestről Székesfejervár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfejervárra érkezik 9 ó. 16 p.
Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfejervárra érkezik 4 ó. 27 p.
Délután 5 ó. 25 p. személyvonat indul
Székesfejervárra érkezik 7 ó. 39 p.
Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfejervárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfejervárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.
Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Selyem plus 1 frt.

Szőnyeg árnyéka.

Tudományos foggyógyászat.

„A fogak jól rágván meg az ételeket, a gyomorra sokkal kevesebb munkát jut az emésztésnél. Azért idült gyomorbetegségeket és a vérszegénységet sokszor gyógyított már meg a fogorvos.”

Mindenféle fog- és szájbetegségek alapos és tudományos gyógykezelése.

Plombálás (odvás és fájdalmat okozó fogak helyrehozása) arany-, platina- vagy emállal. Főleg aranyplombálásban alulírottak dus tapasztalata van.

Zápfogak, melyeknek csak gyökörük van, ujonnan felépítettnek arany fekkorona által.

Élől álló fogak, melyeknek csak gyökörük van, műfogak által újra felépítettnek úgy, hogy a természetes fogaktól nem lehet megkülönböztetni.

Hiányzó fogak helyettesítése amerikai műfogak által úgy, hogy a tökéletes rágás és szókijtés ismét helyre van hozva.

A fogkő — mely nagyjából oka, hogy a fogak idejük előtt mozogni kezdenek — eltávolítása a legcélszerűbb eszközökkel.

Foghúzás tiszta eszközökkel és érzéketlenítő szerrel az antisepsis szabályzata szerint.

12 évi praxis.

Dr. Ritscher Zsigmond,

egyetemes orvostudor, fogorvos és műfogász

Székesfejérvár, sas-utca 7. sz.

Rendelés: d. e. 8 — 12 óráig, d. u. 2 — 6 óráig.

Este kitünő világítás mellett.

Ifj. FÜSTÉR IMRE

asztalos- és kárpitos butorraktára
Székesfejérvár, iskola-utca 10.

A nagyrédmű helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett dus választékú

kárpitos és asztalos butorraktáramat,

hol minden e szakmába vágó munkák nagy választékban kaphatók a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, u. m.: **háló, ebédlő, szalon, iroda és előszoba** berendezések. Széjjel nyitható fotel, mely éjjel ágynak alkalmazható, magas divánok, ottománok; tükrök, képek és más itt fel nem sorolt asztalos- és kárpitosmunkák.

Különösen ajánlom figyelembe venni, hogy a megrendelt butordarabok vagy átalakítások, kézimunkák mondórozása, régi butorok a saját műhelyemben és felügyeletem alatt készülnek; miert is minden nálam rendelt butorokért, illetve munkákért kezes-séget vállalok.

Rajzokkal, mintákkal és költségvetésekkel szívesen szolgállok. Vidéki megrendeléseknél a címre különösen vigyázni kérem.

Tisztelettel

Ifj. Füstér Imre.

MITTELBACH-féle

JÓIZŰ, ILLATOZOTT

csuka-

MÁJOLA

(Oleum Jacoris Aselli aromaticum) a legkiválóbb orvosi személyiségek által megvizsgálva, és mivel az emésztést elősegíti, gyermekeknek különösen ajánlva mindazon esetekben, amelyekben az orvos az egész test, de különösen a mell és tüdő megerősödését kívánatosnak látja; ugyancsak a testnek súlyosabbítására, a vér tisztítására és a tüdő betegsége ellen.

1 forintos palackokban kapható:

MITTELBACH S.

„SALVÁTOR” gyógytárában Zágráb.

Budapesten: **Molnár és Moser** cégnél

Koronaherceg-utca.

A legjobb
Szin-Szappan

a
**Schicht-féle
szappan.**

a kulcs bélyeggel.

Uj
találékony
szabálműve.

Tulajdonságai:

Igen jól kiszáritott,
kitünően tisztít.

használatban a legtakarékosabb.

Jótáll a
fehérnemű és kéz
tisztaságáért és
ártalmatlanságáért.

Kapható a legtöbb szakhívógó detail üzletben.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntetve 1873.

Kitüntetve 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítője

Bécs, VII., Neglergasse 27.

Képvisele: **BRÜCKNER FERENCZ.**

Megrendelésre készítenek minden templomi ruhát, p. o.

Casulát, Vecseryne-köpenyt, Dalmatikát, Velumokat, Stóliákat,

menyezeteket, zászlókat stb.,

valamint egész **ORNATUST** a legkorrektebb kivitelben.

Templomi szükségletek.

Műhímezés.

Templomi ruhák.

P SERHOFER R-féle

GYÓGYSZERTÁR

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT
„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok, azelőtt általános labdacok név alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ézerszeresen be ne bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek s alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatnak és ajánltattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztéstől és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is; így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok olyan könnyen hatnak, hogy a legcélszerűbb fájdalomakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetik.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyok győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tekintetes Ur!

Schlierback, 1888. október 22-én

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék. Neureuter Ignác, orvos.

Tekintetes Ur!

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni, és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ézerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knific Teréz.

Mélyen tisztelt Ur!

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egybőként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Johefa.

Tekintetes Ur!

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. március 27-én.

Alulirott ismételtén kéri 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból, El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerint felhasználására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. Ur!

Gettschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 9 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítették valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 ft 05 kr-ba kerül; bérmentellen utánvételi küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbenti beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ft 15 kr, 2 csomag 2 ft 30 kr, 3 csomag 3 ft 40 kr, 4 csomag 3 ft 40 kr, 5 csomag 5 ft 20 kr, és 10 csomag 9 ft 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy eljorodtság következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéri csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású. Legjobb szer minden köszvényes és szűz bajok, u. m.: gerinc-agy-bántalom, tagzsággatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz STEUDEL tanártól. Útés és szurás által ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 krajcár.

Fagybalsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden üdült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv. egy általános ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvege ára 50 kr. 2 üve. bérmentve 1. frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvege árával 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só BULLRICH A. W.-től. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden következményei u. m.: fájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dngulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszűnteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esathen a posta költségek sokkal mérsékeltebbek.

ZBITEK E. Neustiftban, Olmütz mellett.

Készít:

üvegmozaikot szent sirokhöz,

Lourdesi odormű és urnapi oltárokat.

Ő szentsége XIII. Leó pápa által kitüntetve.

A szentpétervári katolikus akadémia, a konstantinápolyi nemzet missió és számos elismerő okiratok.

Képes árjegyzékek ingyen.

*

Szállítás biztosítás mellett.

Hirdetések

a „FEJERMEGYEI NAPLO“ részére

felvételnek

Márián György könyvnyomdájában,

Székesfehérvár, Szt-István-tér 1.

hol is mindennemű nyomdai munkák a legbiztosabb kiállításban és legutányosabb árak mellett készíttetnek.

Schubert és Schlesinger

áruháza

Székesfejérvárott

alapított 1853.

Saját műterem női toilettek elkészítésére és menyasszonyi kelengyékre legnagyobb kényelemmel ellátott külön confection és próba terem

Nagy karácsonyi occasió eladás.

Tényleg mélyen leszálított áron, hogy a n. é. közönségnek alkalma nyiljék elismert jó minőségű áruinkat — bámulatos — olcsó áron beszerezhetni.

Cheviott kelmék duplaszélés	28 kr.	Foulard selymek legjobb mintákban	45 kr.
Sima kangarn kelmék duplaszélés	30 kr.	chinali pongis selymek remek választ.	55 kr.
Női posztó minden színben 140 cm.	45 kr.	Színes brocat selymek	95 kr.
Angol ujdonságok	58 kr.	Fekete brocat selymek	110 kr.
Egy teljes ruha jó minőségű cheviott kelméből az összes béléssekkel és diszszel együtt	2-75	Egy teljes jó mosó parchet ruha a legszebb minták és színekben	1-60
Néhány ezer méter divatkelme és brocat selyem maradék minden árban		Téli jaquet jó béléssel	5-50
		Téli jaquet selyem béléssel	7-50

Caracül gallérok bámulatos olcsó áron

Ugy ár mint választék tekintetében árucikkeink minden versenyt felülmúlnak.

Az összes cikkek ez évi idényről.

Vidéki rendelések különös figyelembe részesülnek.

Vidékre mintákkal és képes árjegyzékkel készséggel szolgálunk.